

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

LISTOPAD 2009

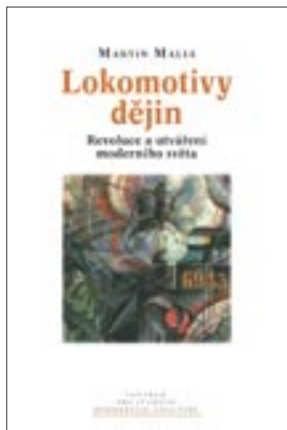
ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA FRÍZLOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, LISTOPAD 2009

NOVÉ PUBLIKACE CDK

MARTIN MALIA

Lokomotivy dějin

Revoluce a utváření moderního světa

Poslední kniha amerického historika Martina Malii přináší originální a přitažlivý pohled na fenomén revoluce a sílu, s níž je schopna přetvářet dějiny. S obdivuhodnou šíří záběru zkoumá revoluční tradici Západu – od hutského hnutí přes francouzskou revoluci až po socialistické revoluce dvacátého století. Nabízí rovněž novou interpretaci vzniku a rozvoje socialismu v detailním pohledu na události ruského Velkého října. Dokládá, že tento převrat má hluboké kořeny v evropské historii. Kniha je vyvrcholením autorova dlouholetého zájmu o novodobé, zejména ruské dějiny.

Vázané, 428 str., 398 Kč

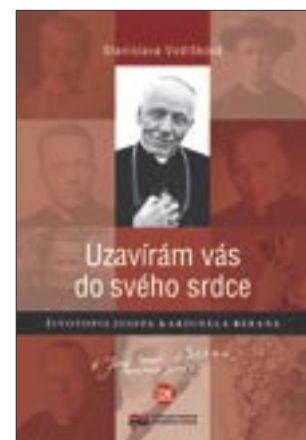
STANISLAVA VODIČKOVÁ

Uzavírám vás do svého srdce

Životopis Josefa kardinála Berana

Výpravná publikace se věnuje osudu Josefa kardinála Berana (1888–1969) v kontextu moderních dějin 20. století. Přibližuje ho jako člověka pevně ukotveného v křesťanských hodnotách, který vzdoroval dvěma totalitním režimům – v době nacistické okupace se stal vězňem v koncentračním táboře Dachau a v době komunistického režimu prošel postupně „domácím vězením“, čtrnáctiletou internací pod dohledem StB a nakonec vyhoštěním z vlasti bez možnosti návratu. Beranovy životní etapy jsou v knize doplněny množstvím dobových fotografií a archiválií, z nichž většina nebyla dosud publikována. Součástí monografie je také nosič CD s autentickou nahrávkou jeho vzpomínek. Vydáno společně s Ústavem pro studium totalitních režimů.

Dotisk rozebraného titulu, formát B5, 400 str., + CD, 498 Kč,

MAXMILIÁN STRMISKA, ROMAN CHYTILEK, JAKUB ŠEDO, OTTO EIBL

Volební komplexy zemí V4

Studie k pojetí víceúrovňového volebního prostoru

Utváření nové politologické perspektivy výzkumu prostorově-institucionálních aspektů volebního chování a stranické soutěže ve víceúrovňových uspořádáních, tj. v soustavách s více než jednou úrovní vládnutí a reprezentace, představuje v soudobé politologii výzvu mimořádného významu. Tato kniha představuje originální příspěvek české proveniencí ke studiu víceúrovňového volebního chování a stranicko-volební soutěže v České republice, Polsku, Maďarsku a na Slovensku, a to k takovému druhu studia, jež respektuje prostorovou členitost politických systémů a snaží se brát patřičně v úvahu jak horizontální (vnitroúrovňové), tak vertikální (meziúrovňové) vazby a rysy volebních a stranických fenoménů a procesů. Kniha lze chápat jako základní příspěvek k rozsáhlému a dynamicky se rozvíjícímu tématu. Autorský kolektiv tvoří členové Institutu pro srovnávací politologický výzkum a katedry politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

ISPO 11, Brož, 224 str., 220 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

PETR FIALA, MARKÉTA PITROVÁ

Evropská unie

Nejprodávanejší a nejkomplexnější publikace o Evropské unii v České republice, její první vydání nechybí v žádné z odborných knihoven. Autoři – renomovaní badatelé v oblasti evropské politiky – seznamují čtenáře s historií evropského integračního procesu, s vývojem, současnou podobou a funkcemi jednotlivých evropských institucí a s tím, ve kterých oblastech (politikách) a jakým způsobem Evropská unie působí. Kniha je zdařilou kombinací politologické analýzy a velkého množství informací. Formou srozumitelně napsaného a přehledně členěného textu nabízí kvalitního průvodce problematikou Evropské unie. Publikace nyní vychází ve druhém, aktualizovaném, výrazně doplněném a přepracovaném vydání. Zahrnuje události až do roku 2008 a čtenáři v něm rovněž naleznou řadu nových dat, grafů a tabulek, a navíc praktický jmenný a předmětový rejstřík. Kniha je určena nejen odborníkům, vysokoškolským studentům a profesionálům zabývajícím se z různých hledisek evropskou integrací, ale také širší veřejnosti, která má zájem získat co nejvíce kvalifikovaných informací o Evropské unii.

Vázané, formát B5, 808 stran, 798 Kč

DRUHÉ, DOPLNĚNÉ A AKTUALIZOVANÉ VYDÁNÍ

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte
internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik evropské legislativy a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz), lektor WebSchool.eu. Vystudoval politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička evropské legislativy a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Vystudovala politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity (v současnosti zde postgraduálně studuje mezinárodní vztahy). Věnuje se především aktuálnímu dění v EU, společné zemědělské politice a východní dimenzi vnější politiky EU. K oblastem jejího odborného zájmu náleží také otázky současné ruské zahraniční politiky se zaměřením na vztah Rusko – EU.

Iveta Frízlová

Analytička evropské legislativy a koordinátorka projektů CDK. Vystudovala politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity a anglický jazyk a literaturu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Vnější vztahy	18
PŘEHLED DĚNÍ LISTOPAD 2009	7	Summit EU – USA: příprava na Kodaň	18
Daně	7	Summit EU – Rusko: nová plynová krize na obzoru?	19
Byznys odmítá zavedení unijní daně z CO ₂	7	Vnitřní trh	20
Rada podpořila citelné zvýšení minimální spotřební daně na cigarety	7	EP debatuje o postupu proti opožděným platbám	20
Informační společnost	8	Finanční „mikrodohled“ budí kontroverze	21
Telekomunikační balík schválen	8	Debata v ECON: „Návrh k alternativním investičním fondům je neadekvátní“	22
Institucionální záležitosti	9	Strategie EU 2020	22
Ratifikace Lisabonské smlouvy dokončena podpisem českého prezidenta	9	Zaměstnanost a sociální věci	23
Funkce předsedy Evropské rady a vysokého představitele pro SZBP obsazeny	10	Členské státy se stavějí proti revizi antidiskriminační legislativy	23
Barroso nominoval novou Komisi	11	Revize směrnice o pracovní době je opět ve hře	24
Justice a vnitro	14	Členské státy pilně čerpají prostředky z EGF	24
Vzájemné uznávání důkazů v trestněprávních řízeních	14	Životní prostředí	25
Rozšiřování	15	Směrnice o energetické náročnosti budov nakonec bude méně restriktivní	25
EP přijal strategii pro rozšiřování EU	15	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	27
Občané Makedonie, Černé Hory a Srbska budou cestovat do EU bez víz	15	KALENDÁŘ NA PROSINEC 2009	29
Spotřebitelé	16	SEZNAM ZKRATEK	30
Zástupci Rady a EP se dohodli na nové podobě energetických štítků	16	SLOVNÍČEK	32
Značení pneumatik energetickými štítky definitivně od listopadu 2012	17	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	36
Komise plánuje revizi směrnice o souborných službách v cestovním ruchu	18		

STALO SE...

Prezident ČR Václav Klaus 3. 11. 2009 svým podpisem dokončil ratifikační proces Lisabonské smlouvy. Předcházela mu výrok Ústavního soudu ČR, jímž bylo rozhodnuto o podání skupiny senátorů ve věci souladu Lisabonské smlouvy s některými články Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod. Lisabonská smlouva vstoupí v platnost 1. 12. 2009 (více v příspěvku **Ratifikace Lisabonské smlouvy dokončena podpisem českého prezidenta**).

3. 11. 2009 se ve Washingtonu uskutečnil další ze summitů EU – USA. Hlavním tématem byla příprava na konferenci OSN o globálních klimatických změnách, která se odehraje ve dnech 7.–18. 12. 2009. 18. 11. 2009 se potom k pravidelnému setkání na nejvyšší úrovni sešli představitelé EU a ruský prezident Dmitrij Medveděv (více v příspěvcích **Summit EU – USA: příprava na Kodaň** a **Summit EU – Rusko: nová plynová krize na obzoru?**).

Dohodovací výbor dospěl 5. 11. 2009 ke kompromisu ve věci tzv. telekomunikačního balíku. Kompromis nezahrnuje explicitní požadavek na soudní rozhodnutí předcházející omezení přístupu na internet (více v příspěvku **Telekomunikační balík schválen**).

Rada 10. 11. 2009 dospěla k politické dohodě ve věci zvýšení minimální sazby spotřební daně na tabák a tabákové výrobky. ČR by se však nová legislativa měla dotknout jen okrajově (více v příspěvku **Rada podpořila citelné zvýšení minimální spotřební daně na cigarety**).

Plénum EP 12. 11. 2009 přijalo návrh Komise umožňující občanům Makedonie, Černé Hory a Srbska cestovat do EU a krátkodobě (maximálně 3 měsíce) v ní pobývat. Nová pravidla vstoupí v platnost 19. 12. 2009 (více v příspěvku **Občané Makedonie, Černé Hory a Srbska budou cestovat do EU bez víz**).

Zástupci Rady a EP se 17. 11. 2009 dohodli na nové podobě energetických štítků a revizi směrnice o energetické náročnosti budov. Stávající dělení výrobků do energetických tříd by mělo zůstat zachováno. Pokud jde o druhou z norem, předpokládá se, že od roku 2021 budou v EU stavěny pouze budovy schopné zajistit si většinu potřebné energie samy (více v příspěvcích **Zástupci Rady a EP se dohodli na nové podobě energetických štítků** a **Kompromis směrnice o energetické náročnosti budov**).

Na mimořádném summitu Evropské rady, který se uskutečnil 19. 11. 2009 v Bruselu, byl předsedou Evropské rady zvolen belgický premiér Herman Van Rompuy. Vysokou představitelkou EU pro SZBP byla zvolena stávající britská komisařka pro obchodní vztahy Catherine Ashton (více v příspěvku **Funkce předsedy Evropské rady a vysokého představitele pro SZBP obsazeny**).

Komise 24. 11. 2009 ve formě pracovního dokumentu zveřejnila text s názvem „Strategie 2020“. Zároveň spustila veřejnou konzultaci o plánu ekonomického rozvoje EU na dalších 10 let. Měla by vzniknout jakási nová Lisabonská strategie (více v příspěvku **Strategie EU 2020**).

Předseda Komise José Manuel Durão Barroso 27. 11. 2009 v Bruselu představil svůj nový tým. Česká vláda do něj 10. 11. 2009 jmenovala ministra pro evropské záležitosti Štefana Füleho, který má v nové Komisi zastávat post komisaře pro rozšiřování a sousedskou politiku EU (více v příspěvku **Barroso nominoval novou Komisi**).

PŘEHLED DĚNÍ LISTOPAD 2009

DANĚ

Byznys odmítá zavedení unijní daně z CO₂

[Draft proposal](#) for a Council Directive amending Directive 2003/96 restructuring the Community framework for the taxation of energy products and electricity

Organizace BusinessEurope 5. 11. 2009 odmítla plánovaný návrh na zavedení unijní daně z CO₂.

Kontext

Komise svůj záměr zavést unijní daň z CO₂ indikovala naposledy v říjnu 2009 a členské státy se nevyjádřily a priori proti. Pokud bude návrh předložen, mělo by dojít k revizi směrnice č. 2003/96, jež stanovuje minimální sazby spotřební daně u energetických produktů a elektřiny (více v příspěvku „Komise začala hovořit o potenciálním zavedení unijní daně z CO₂“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Obsah a sporné body

BusinessEurope tvrdí, že zavedení unijní daně z CO₂ by bylo v danou chvíli kontraproduktivní, protože by to členským státům neumožnilo, aby využily svého potenciálu snížit emise skleníkových plynů jinými způsoby.

I proto BusinessEurope navrhuje, aby Komise, příkloní-li se nakonec k předložení návrhu, vzala v potaz existující (dobrovolné) národní programy na snižování emisí, resp. aby svůj návrh nestavěla proti nim. Totéž platí i o vztahu potenciálního návrhu ke směrnici č. 2003/87 o systému obchodování s emisními povolenkami, jež podle letošní revize (směrnice č. 2009/29) umožňuje přidělovat vybraným podnikům/odvětvím emisní povolenky (dočasně) zdarma. BusinessEurope navrhuje, aby obdoba bezplatných povolenek existovala i mimo rámec systému obchodování s emisními povolenkami (stejně jako možnost „přičíst si k dobru“ snížení emisí CO₂ mimo příslušný členský stát; tzv. offsety).

Další vývoj

Komise hodlá návrh na revizi směrnice č. 2003/96 předložit v roce 2010. Stane-li se tak, předpokládá se, že bude předmětem procedury konzultace, tedy jednomyslného schvalování v Radě.

Rada podpořila citelné zvýšení minimální spotřební daně na cigarety

Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 92/79/EHS, 92/80/EHS a 95/59/ES, pokud jde o strukturu a sazby spotřební daně z tabákových výrobků ([KOM\(2008\)459](#))

Rada 10. 11. 2009 dospěla k politické dohodě ve věci zvýšení minimální sazby spotřební daně na tabák a tabákové výrobky.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v červenci 2008 s následujícími dvěma odůvodněními: 1. snížit rozdíly ve zdanění tabáku a tabákových výrobků (mj. proto, aby se zabránilo pašování tabáku a/nebo záměrně chybnému označování některých druhů cigaret; v ČR jde o problém s tabákem na vykuřování skleniček); 2. snížit spotřebu cigaret v následujících 5 letech (počínaje rokem 2014) o 10%. Formálně se jejím cílem stala revize směrnic č. 92/79, č. 92/80 a č. 95/59. Plénum EP se k návrhu v rámci procedury konzultace vyjádřilo v březnu 2009. (Zprávu připravil Zsolt László Becsey z výboru ECON.)

Obsah

Počínaje 1. 1. 2014 by měla minimální spotřební daň činit 90€ na 1000 cigaret (proporční minimum spotřební daně by mělo činit 60% vážené tržní ceny, tedy 60% ceny krabičky cigaret).

V současnosti činí minimální sazba spotřební daně 64€ na 1000 cigaret a alespoň 57% tržní ceny (ceny krabičky). EP navrhoval minimální sazbu ve výši 75€ na 1000 cigaret.

Řecko, Bulharsko, Lotyšsko, Estonsko, Litva, Maďarsko, Polsko a Rumunsko (tedy země, v nichž by mohlo dojít ke skokovému zdražení cigaret) budou moci využít přechodného období na dosažení uvedené minimální sazby.

Přechodné období se uplatní do 1. 1. 2018 a daně státy mohou být vystaveny kvantitativním omezením. Ta (v minimální výši 300 cigaret) budou moci stanovit jak členské státy, které přechodné období neuplatní vůbec, tak i státy, které jej uplatní, ale již dosáhnou minimální sazby spotřební daně ve výši 77€ na 1000 cigaret.

V případě jemně řezaného tabáku by měly členské státy zavést proporční a/nebo monetární minima

spotřební daně: od 1. 1. 2011 40% vážené tržní ceny, resp. 40 €/kg, od 1. 1. 2013 43% tržní ceny a 47 €/kg, od 1. 1. 2015 46% a 54 €/kg, od 1. 1. 2018 48% a 60 €/kg a od 1. 1. 2020 50% a 60 €/kg.

Sporné body

Obecně řečeno platí, že Rada se přiklonila k razantnějším navýšení minimálních sazeb spotřební daně na cigarety, než navrhovala Komise i EP, s velkou pravděpodobností i z důvodu navýšení daňových příjmů členských států, jež v důsledku hospodářské recese převážnou většinou zaznamenaly výrazný pokles.

Pozice ČR

ČR by se nová legislativa měla dotknout jen okrajově: cena krabičky by se (z vnitropolitických důvodů) měla navyšovat o 2–3 Kč ročně již mezi lety 2011–2014. (V současnosti činí příslušná sazba spotřební daně 75 € na 1000 cigaret.)

Další vývoj

Předpokládá se, že Rada politickou dohodu v dohledné době pouze formálně schválí. Směrnice by měla vstoupit v platnost 20. dnem po uveřejnění v Úředním věstníku EU. S implementací se počítá do 31. 12. 2009.

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

Telekomunikační balík schválen

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, směrnice 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení a směrnice 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (KOM(2007)697)

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací a nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele (KOM(2007)698)

Návrh nařízení Evropského Parlamentu a Rady o zřízení Evropského úřadu pro trh elektronických komunikací (KOM(2007)699)

Dohodovací výbor dospěl 5. 11. 2009 v 0:45 ke kompromisu ve věci tzv. telekomunikačního balíku. Rada jej jednomyslně potvrdila 20. 11. 2009, plénum EP poměrem 510:40:24 24. 11. 2009.

Kontext

Telekomunikační balík Komise předložila v listopadu 2007 s cílem provést zásadní revizi telekomunikační legislativy. Jednání o jeho finální podobě zkomplikoval spor mezi Radou a EP týkající se práva přístupu na internet. EP navzdory názoru Rady prosazoval, aby jakémukoli omezení přístupu na internet předcházelo soudní rozhodnutí (více v příspěvku „Telekomunikační balík míří do třetího čtení“, [Monitoring duben / září 2009](#)).

Obsah

Kompromis nezahrnuje explicitní požadavek na soudní rozhodnutí předcházející omezení přístupu na internet (příslušné řešení bude závislé na konkrétním členském státu). Klauzule (viz rámeček) by se měla uplatnit zejm. v případech, kdy uživatel svého připojení využívá k nelegálnímu stahování a/nebo jiným nelegálním aktivitám.

Daného „ústupku“ by nemělo být využíváno v neprospěch spotřebitelů: domoci se „znovupřipojení“ k internetu soudní cestou bude možné ex post.

Klauzule o svobodě přístupu na internet

Směrnice 2002/21/ES se mění takto:

1) Článek 1 se mění takto:

(...)

b) vkládá se nový odstavec, který zní:

„3a. Opatření přijatá členskými státy, která se týkají přístupu koncových uživatelů ke službám a aplikacím nebo jejich využívání prostřednictvím sítí elektronických komunikací respektují základní práva a svobody jednotlivců zaručená Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a obecnými zásadami práva Společenství.

Jakékoliv z uvedených opatření, které se týká přístupu koncových uživatelů ke službám a aplikacím nebo jejich využívání prostřednictvím sítí elektronických komunikací a které povede k omezení těchto základních práv a svobod, může být přijato pouze v případě, že je v rámci demokratické společnosti vhodné, přiměřené a nezbytné a že jeho provedení podléhá přiměřeným procesním zárukám v souladu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a s obecnými zásadami práva Společenství, včetně účinné soudní ochrany a řádného procesu. Tato opatření tak mohou být přijata pouze při náležitém zohlednění zásady presumpce nevinny a práva na soukromí. Uvedeným opatřením musí předcházet spravedlivé a nestranné řízení, zahrnující právo na slyšení dotyčné osoby nebo dotyčných osob, s výhradou potřeby příslušných podmínek a procesních opat-

ření ve skutečně naléhavých případech v souladu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Právo na účinný a včasný soudní přezkum musí být zaručeno.“

Zdroj: [Společný návrh](#) schválený dohodovacím výborem

Sporné body

Navržené řešení odmítl BEUC, ale i řada jiných subjektů považujících připojení k internetu de facto za lidské právo. Na druhou stranu si i tito aktéři uvědomovali riziko, že pokud by požadovali předchozí soudní rozhodnutí o (ne)připojení k internetu, nejspíše by se proti nim nakonec postavil ESD, protože všechny normy telekomunikačního balíku byly od počátku založeny primárně na bázi konceptu jednotného trhu EU (nikoliv kupř. spolupráce v oblastech justice a vnitra).

Neméně důležitým sporným bodem se těsně před schválením kompromisu dohodovacího výboru Radou stala otázka článku 19 návrhu směrnice o společném předpisovém rámci týkající se opatření (remedies) národních regulačních orgánů, resp. veta Komise v tomto směru. Kontroverze byly nakonec uklidněny nezávazným prohlášením 14 členských států (mj. Německo, Španělsko, Velká Británie) o tom, že Komise získá silné postavení jen v otázce „obecných kroků“, nikoli v otázkách všech.

Další vývoj

Členské státy jsou povinny telekomunikační balík implementovat do 18 měsíců od vstupu v platnost.

V případě směrnice o právech uživatelů by se tak mělo stát 26. 4. 2011, v případě směrnice o společném předpisovém rámci 24. 5. 2011. Evropský úřad pro trh elektronických komunikací (BEREC) by měl vzniknout již na jaře 2010.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

Ratifikace Lisabonské smlouvy dokončena podpisem českého prezidenta

[Prohlášení](#) prezidenta republiky k rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 3. listopadu 2009

Prezident ČR Václav Klaus 3. 11. 2009 svým podpisem dokončil ratifikační proces Lisabonské smlouvy. Předcházel mu dopolední výrok Ústavního soudu ČR, jímž bylo rozhodnuto o podání skupiny senátorů ve věci souladu Lisabonské smlouvy s některými články Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod.

Kontext

Po podpisu ratifikace Lisabonské smlouvy polským prezidentem Lechem Kaczyńskim v říjnu 2009 byla ČR posledním členským státem EU, v němž nebyl ratifikační proces dokončen.

Prezident byl povinen vyčkat s podpisem na výrok Ústavního soudu k podání skupiny 17 senátorů v čele s Jiřím Oberfalzerem (ODS) ze září 2009, které se týkalo souladu Lisabonské smlouvy jako celku, Maastrichtské smlouvy jako celku a Římské smlouvy jako celku s konkrétními články Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod.

Vzhledem k tomu, že navrhovatelé přímo v den jednání 27. 10. 2009 svůj návrh ještě doplnili, Ústavní soud odročil jednání na 3. 11. 2009 (více v příspěvku „Ústavní soud podruhé rozhodoval o Lisabonské smlouvě“, [Monitoring říjen 2009](#)). Rozhodnutí Ústavního soudu tak padlo až po summitu Evropské rady, na kterém byla dojednána výjimka pro ČR z platnosti Charty základních práv EU (více v příspěvku „Prezident Klaus žádal záruky pro ČR“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Obsah výroku Ústavního soudu

Podle výroku Ústavního soudu ČR z 3. 11. 2009 Lisabonská smlouva jako celek a její ratifikace nejsou v rozporu s ústavním pořádkem ČR.

Ústavní soud se současně ústy svého předsedy Pavla Rychetského odmítl zabývat návrhem na posouzení Maastrichtské a Římské smlouvy jako celku a konkrétních článků Smlouvy o fungování EU s ústavním pořádkem ČR. Odmítl také, že by závěry Evropské rady z června 2009, které ve prospěch Irska doplnily některá ustanovení Lisabonské smlouvy, mohly být označeny jako mezinárodní smlouva a jako takové by vyžadovaly pro aplikaci v ČR schválení ústavní většinou v obou komorách parlamentu.

Obsah prezidentova prohlášení k výroku Ústavního soudu

Prezident Klaus oznámil svůj podpis, kterým ukončil ratifikační proces Lisabonské smlouvy, hodinu po podpisu na tiskové konferenci. Současně zveřejnil své prohlášení k rozhodnutí Ústavního soudu, v němž zdůraznil, že jej očekával, ale s jeho obsahem zásadně nesouhlasí.

Nesouhlasil ani s jeho formou, která podle prezidenta nenaplnuje standardy neutrální právní analýzy, ale je obhajobou Lisabonské smlouvy ze strany jejích stoupenců. Upozornil přitom na konfrontační způsob zpracování i zveřejnění nálezu Ústavního soudu a znovu zopakoval, že se vstupem smlouvy v platnost přestane být ČR suverénním státem. Tato skutečnost podle prezidenta legitimizuje snahy té části veřejnosti, které s daným vývojem nesouhlasí.

Současně se ohradil proti formulaci Ústavního soudu, podle které měl prezident smlouvu bez zbytečného odkladu ratifikovat. Akt podpisu lze tedy přizmatem těchto slov vnímat jako čin, který prezident sice z titulu své funkce provedl, ale neztotožňuje se s ním.

Další vývoj a sporné body

Podpis prezidenta vzápětí kontrasioval předseda vlády Jan Fischer a dokument byl převezen do Říma, kde jsou uchovávány základní dokumenty primárního práva, jejich novelizace i ratifikační listiny. Lisabonská smlouva vstoupí v platnost 1. 12. 2009.

Představitelé české politické scény prezidentův krok vesměs přivítali a ocenili, že přišel vzápětí po výroku Ústavního soudu. Představitelé EU v čele se švédským premiérem Fredrikem Reinfeldtem, zástupcem předsednické země, ještě též den oznámili oficiální zahájení již několik měsíců neoficiálně probíhajících konzultací o obsazení dvou nových funkcí, jež Lisabonská smlouva zavádí: funkce předsedy Evropské rady a posíleného Vysokého představitele EU pro SZBP, který bude současně místopředsedou Komise.

Krátce po konání říjnového summitu, na němž byla dohodnuta podoba české výjimky z Charty základních práv EU, a po prezidentově podpisu Lisabonské smlouvy se v médiích objevily pochybnosti o významu dohody dojednané na summitu.

Kritikové upozorňovali především na fakt, že doplnění Protokolu č. 30, který hovoří o výjimce pro Velkou Británii a Polsko tak, aby se vztahoval i na ČR, nevstoupí v platnost ihned, ale bude ratifikováno až při nejbližších dalších změnách primárního práva (u příležitosti dalšího rozšiřování EU). Podle slovenského premiéra Roberta Fica skutečnost, že text nezmiňuje explicitně tzv. Benešovy dekrety, znamená, že ve skutečnosti nejde o ochranu před nimi, ale o vyjmutí ČR z působnosti Charty základních práv EU. ČSSD z tohoto důvodu na tiskové konferenci oznámila, že důsledky této výjimky prodiskutuje se svými analytiky a ministrem pro evropské záležitosti. Objevily se i spekulace, že v případě změny vládní garnitury do vstupu příslušné výjimky v platnost by nová vláda mohla usilovat o opětovné otevření jednání o české výjimce a o změnu stavu vyjednaného na summitu v říjnu 2009.

Funkce předsedy Evropské rady a vysokého představitele pro SZBP obsazeny

Tisková zpráva: Neformální zasedání hlav států a předsedů vlád členských států EU, Brusel 19. listopadu 2009

Na mimořádném neformálním summitu Evropské rady, který se uskutečnil 19. 11. 2009 v Bruselu, byl předsedou Evropské rady zvolen belgický premiér Herman Van Rompuy. Vysokou představitelkou EU pro SZBP byla zvolena stávající britská komisařka pro obchodní vztahy Catherine Ashton.

Kontext

Summitu předcházelo několik měsíců debat, v nichž byla zmiňována různá jména. Důvodem spěchu bylo především obsazení druhé z obou funkcí, jejíž vykonavatel má být podle Lisabonské smlouvy současně místopředsedou Komise.

V případě funkce předsedy Evropské rady padalo často jméno bývalého britského premiéra Tonyho Blaira, kterého nadále podporovala Velká Británie, přestože většina členských zemí se v době schůzky přiklání k variantě, aby novou funkci obsadila méně silná osobnost. K dalším kandidátům náleželi holandský premiér Jan Peter Balkenende, belgický premiér Herman Van Rompuy, bývalá lotyšská prezidentka Vaira Vīķe-Freiberga či lucemburský premiér Jean-Claude Juncker.

Podle Lisabonské smlouvy volí předsedu Evropská rada kvalifikovanou většinou, není tedy nutný konsensus. Předseda Evropské rady je volen na dva a půl roku, může být zvolen maximálně dvakrát po sobě. V případě vážného pochybení může být stejným způsobem odvolán. Předseda Evropské rady má mimo jiné zastupovat EU navenek.

Jako kandidáti na funkci vysokého představitele EU pro SZBP a zároveň místopředsedu Komise byli nejčastěji zmiňováni britský ministr zahraničí David Milliband, britská komisařka pro obchodní vztahy Catherine Ashton, bývalý premiér a ministr zahraničí Itálie Massimo D'Alema, rumunský europoslanec Adrian Severin či španělský ministr zahraničí Miguel Ángel Moratinos.

Vysokého představitele EU pro SZBP volí dle Lisabonské smlouvy Evropská rada též kvalifikovanou většinou, ovšem se souhlasem předsedy Komise. Stejným způsobem ho také odvolává. Vzhledem k jeho funkci v Komisi je jeho funkční období na rozdíl od předsedy Evropské rady delší, je volen na 5 let. Z titulu své funkce vysoký představitel EU pro SZBP nejen zasedá v Komisi

si, ale také předseda Radě GAERC; má být tedy jakýmsi spojníkem mezi Radou a Komisí v záležitostech vnějších vztahů EU a bezpečnosti.

Výsledky mimořádného summitu Evropské rady

V předvečer summitu figurovali jako nejpravděpodobnější kandidáti na funkci předsedy Evropské rady Belgičan Van Rompuy a bývalá prezidentka Lotyšska Vike-Freiberga. V případě vysokého představitele pro SZBP byl nejčastěji zmiňován britský ministr Milliband, ačkoli oficiálně o funkci zájem neprojevoval. V případě Itala D'Alemy byla zase zmiňována jeho politická příslušnost (Italská komunistická strana). Zatímco představitelé západoevropské pravice se nechystali jeho nominaci vetovat, s volbou D'Alemy vesměs nesouhlasili zástupci nových členských zemí ze střední a východní Evropy a také předseda Komise José Manuel Durão Barroso. Tato situace zřejmě vynesla nakonec do pozice nejpříjemnější kandidátky britskou komisařku Catherine Ashton. To následně ovlivnilo i volbu předsedy Evropské rady: volba ženy vysokou představitelkou pro SZBP otevřela možnost pro jmenování Van Rompuye.

Sporné body

Média komentovala toto rozhodnutí tak, že pro nové funkce byly zvoleny nepříliš výrazné, v povědomí veřejnosti na celoevropské úrovni téměř neznámé, a proto i konsensuální osobnosti.

Očekává se, že budou bez problémů zvládat především administrativní řízení „běžného chodu“ integračního procesu, otázník visí nad tím, do jaké míry budou viditelnými reprezentanty EU navenek. Neočekává se totiž, že by v tomto smyslu zastínili klíčové představitele členských států (jak by se nejspíše stalo v případě volby Tonyho Blaira, za kterého údajně do poslední chvíle „lobboval“ britský premiér Gordon Brown), což bylo zřejmě i účelem. Je otázkou, do jaké míry budou obě osobnosti vystupovat samostatně a do jaké míry bude jejich vystupování podřízeno ostatním institucím (Evropská rada či Rada jako celek a Komise). V této souvislosti je poukazováno například na negativní postoj Van Rompuye vůči možnému vstupu Turecka do EU či na sympatie k posilování vlastních příjmů rozpočtu EU. Na základě toho britský tisk v některých případech označoval Van Rompuye krátce po volbě za „zuřivého federalistu“.

V případě Ashtonové se poukazuje na nedostatek zkušeností v diplomacii i v záležitostech EU, na druhé straně je vyzdvihováno její působení ve funkci komisařky pro obchodní vztahy, kde nahradila Brita Petera Mandelsona. Během jejího působení ve funkci byla

uzavřena dohoda o volném obchodu mezi EU a Jižní Koreou, byly urovnány některé léta trvající konflikty, např. mezi EU a USA o dovoz hovězího masa, tzv. banánová válka s Latinskou Amerikou či vztahy mezi EU a zeměmi Afriky, Karibiku a Pacifiku, pokud jde o preferenční obchodní smlouvy. Otázkou ovšem je, do jaké míry lze tyto posuny interpretovat jako zásluhy náležející pouze nové komisařce.

Magazín Europolitcs zaznamenal i to, že zatímco nový předseda Evropské rady Van Rompuy se svým jmenováním do značné míry počítal a připravil si obsáhlý projev, Catherine Ashton, jejíž volba byla zřejmě i jakousi „úlitbou“ Britům, jimž se nepodařilo prosadit svého kandidáta do křesla předsedy Evropské rady (což naznačil v následném vyjádření i francouzský prezident Nicolas Sarkozy), byla výsledkem poněkud zaskočena a projev připravený neměla.

Další vývoj

Lisabonská smlouva vstoupí v platnost 1. 12. 2009, nový předseda Evropské rady se však ujme funkce až 1. 1. 2010. Vysoká představitelka EU pro SZBP by měla být oficiálně jmenována místopředsedkyní Komise v únoru 2010 spolu s celou novou Barrosovou Komisí.

Barroso nominoval novou Komisi

Předseda Komise José Manuel Durão Barroso 27. 11. 2009 v Bruselu představil svůj nový tým. Česká vláda do něj 10. 11. 2009 jmenovala ministra pro evropské záležitosti Štefana Füleho, který má v nové Komisi zastávat post komisaře pro rozšiřování a sousedskou politiku EU.

Kontext

Ukončení ratifikačního procesu Lisabonské smlouvy a jmenování vysoké představitelky EU pro SZBP uvolnilo do určité míry prostor staronovému předsedovi Komise Barrosovi k představení nové Komise. Do té doby nebylo jasné, zda bude nová Komise sestavována podle Smlouvy z Nice, nebo podle Smlouvy lisabonské.

Protokol o rozšíření EU Smlouvy z Nice předpokládal, že jakmile počet členských zemí EU dosáhne 27, bude počet komisařů nižší než počet členských států a bude přijat princip „rovné rotace“. Lisabonská smlouva ve své původní podobě také předpokládala zmenšení Komise a uplatnění rotačního principu, rozhodnutí však odsouvala až na rok 2014. Změny Lisabonské smlouvy na základě požadavků Irska, dohodnuté v rámci závěrů Evropské rady, stanovují, že princip „1 země = 1 komisař“ bude zachován, bez ohledu na počet členů EU.

Také nominaci nové Komise předcházely některé spekulace a spory, tentokrát především na úrovni členských států, jejichž vlády komisaře nominují. Nevyhnuly se ani ČR, kde do listopadu 2009 média několikrát spekulovala o jménech podporovaných různými politickými stranami.

ODS zpočátku podporovala někdejšího místopředsedu vlády pro evropské záležitosti Alexandra Vondru, ČSSD měla ve hře stávajícího komisaře pro sociální politiku Vladimíra Špidlu, zelení podporovali někdejšího kandidáta na prezidenta ČR Jana Švejnara, KSČM europoslance Vladimíra Remka, KDU-ČSL svého místopředsedu Pavla Svobodu. Nedostatek konsensu politických stran vedl ke spekulacím, že by se novým komisařem mohl stát stávající předseda vlády Jan Fischer. Navrhován byl i guvernér České národní banky Zdeněk Tůma, na jednání vlády však nezískal potřebnou podporu.

Česká vláda nakonec 10. 11. 2009 na post eurokomisaře nominovala dosavadního ministra pro evropské záležitosti Štefana Füleho. Poněkud v pozadí přitom zůstala otázka možného portfolia, které by měl český komisař zastávat.

Distribuce křesel v nové Komisi

Barroso ještě před představením nové Komise naznačil svoji strategii: v případě komisařů nominovaných podruhé mělo dojít v maximální možné míře k obměně portfolií. Terčem kritiky médií se stalo to, že na předběžném seznamu nominací ze strany členských států figurovalo málo žen (méně než třetina z celkového počtu komisařů), na předsedu Komise byl proto vytvářen tlak, aby do týmu nominoval alespoň 8 žen. Váhání nad jménem nového komisaře nebylo typické pouze pro ČR, nejdéle trvala nominace na Maltě, v Nizozemsku, Dánsku a v Itálii, změna nominace se očekávala také v Rumunsku kvůli vnitropolitické nestabilitě.

Předseda Barroso nakonec představil nový tým komisařů 27. 11. 2009 v Bruselu. V Komisi má zasednout 14 bývalých komisařů (včetně předsedy), druhá polovina Komise je složena z nových tváří.

O postu místopředsedkyně Komise zastávající současně funkci vysoké představitelky EU pro SZBP bylo rozhodnuto již na mimořádném summitu 19. 11. 2009. Stala se jí Catherine Ashton nominovaná Velkou Británií (viz výše).

V časech překonávání ekonomické krize svěřil Barroso nejdůležitější „ekonomická“ portfolia Finsku (bývalý komisař pro rozšíření Olli Rehn na postu komisaře pro ekonomiku a měnové otázky), Španělsku (bývalý komisař pro ekonomiku a měnové otázky Joaquín Almunia jako komisař pro hospodářskou soutěž a současně místopředseda Komise)

a Francii (Michel Barnier na postu komisaře pro vnitřní trh a služby).

Dalšími místopředsedy Komise byli nominováni převážně členové minulého Barrosova týmu. Vedle Ashtonové a Almunii jsou to bývalý estonský komisař Siim Kallas (doprava), bývalý italský komisař Antonio Tajani (namísto dopravy průmysl a podnikání), bývalá lucemburská komisařka Viviane Reding (namísto informační společnosti a médií portfolio pro spravedlnost, základní práva a občanství), bývalá nizozemská komisařka Neelie Kroes (namísto hospodářské soutěže digitální agenda) a slovenský komisař Maroš Šefčovič, který již letos v září nahradil ve funkci komisaře pro výchovu, vzdělání, kulturu a mládež Jána Figela, jenž rezignoval (v nové komisi má mít na starosti institucionální otázky a administrativu).

Z bývalého Barrosova týmu zůstávají v nové Komisi vedle již zmíněných komisařů Kypřanka Androulla Vasiliou (vzdělání, kultura, mnohojazyčnost a mládež), Lotyš Andris Piebalgs (namísto energetiky portfolio pro rozvoj) a Slovinec Janez Potočnik (namísto vědy a výzkumu životní prostředí).

Za pozornost stojí také nominace Němce Günthera Oettingera na post komisaře pro energetiku. O toto portfolio se původně zajímala řada zájemců z nových členských zemí včetně ČR s ohledem na citlivost energetických otázek.

V případě států, které vstoupily do EU v rámci východního rozšíření, stojí za pozornost skutečnost, že Polsko obdrželo zajímavé portfolio rozpočtové (bývalý europoslanec Janusz Lewandowski) a Rumunsko jedno z kdysi nejvýznamnějších portfolií – zemědělství a rozvoj venkova (Dacian Cioloș).

Štefan Füle nominovaný českou vládou získal post komisaře pro rozšíření a sousedskou politiku EU.

Sporné body

Tradičním problémem při sestavování Komise je tvorba portfolií tak, aby byly uspokojeny všechny členské státy a současně nedocházelo k přílišnému rozměňování agendy či vytváření nových postů, jejichž náplň je sporná.

Předseda Barroso se částečně poučil z předchozích změn, které Komisi potkaly při rozšíření EU o Bulharsko a Rumunsko (do určité míry uměle vytvořené portfolio pro mnohojazyčnost), a při tvorbě nových portfolií postupoval tak, že některá sloučil, některá naopak oddělil či modifikoval. Přesto je u části nových portfolií jejich skutečný význam zpochybňován.

Nově vzniklo již zmíněné portfolio pro vzdělání, kulturu, mnohojazyčnost a mládež; portfolio pro

Složení Barrosovy Komise pro období 2010–2014

Jméno	Členský stát	Portfolio	Pozice v předcházející Komisi
Joaquín Almunia	Španělsko	Hospodářská soutěž (místopředseda Komise)	Hospodářské a měnové záležitosti
László Andor	Maďarsko	Zaměstnanost a sociální věci	-
Catherine Ashton	Velká Británie	Vysoká představitelka EU pro SZBP (místopředsedkyně Komise)	Obchod
Michel Barnier	Francie	Vnitřní trh a služby	-
José Manuel Durao Barroso	Portugalsko	předseda Komise	předseda Komise
Dacian Cioloș	Rumunsko	Zemědělství a rozvoj venkova	-
John Dalli	Malta	Zdraví a spotřebitelská politika	-
Maria Damanaki	Řecko	Námořní záležitosti a rybolov	-
Karel De Gucht	Belgie	Obchod	Rozvoj a humanitární pomoc
Štefan Füle	Česká republika	Rozšiřování a evropská sousedská politika	-
Johannes Hahn	Rakousko	Regionální politika	-
Connie Hedegaard	Dánsko	Záležitosti klimatu	-
Marie Goeghegan-Quinn	Irsko	Výzkum a inovace	-
Rumiana Jeleva	Bulharsko	Mezinárodní spolupráce, humanitární pomoc a zvládání krizí	-
Siim Kallas	Estonsko	Doprava (místopředseda Komise)	Administrativní záležitosti, audit a boj proti podvodům
Neelie Kroes	Nizozemsko	Digitální agenda (místopředsedkyně Komise)	Hospodářská soutěž
Janusz Lewandowski	Polsko	Rozpočet a finanční plánování	-
Cecilia Malmström	Švédsko	Vnitro	-
Günter Oettinger	Německo	Energetika	-
Andris Piebalgs	Lotyšsko	Rozvoj	Energetika
Janez Potočnik	Slovinsko	Životní prostředí	Věda a výzkum
Viviane Reding	Lucembursko	Spravedlnost, základní práva a občanství (místopředsedkyně Komise)	Informační společnost a média
Olli Rehn	Finsko	Ekonomika a měnové otázky	Rozšíření
Maroš Ševčovič	Slovensko	Místopředseda Komise pro meziinstitucionální vztahy a administrativu	Výchova, vzdělávání, kultura a mládež
Algirdas Šemeta	Litva	Daně a celní unie, audit a boj s podvody	Finanční plánování a rozpočet
Antonio Tajani	Itálie	Průmysl a podnikání (místopředseda Komise)	Doprava
Androulla Vassiliou	Kypr	Vzdělání, kultura, mnohojazyčnost a mládež	Zdraví

mezinárodní spolupráci, humanitární pomoc a krizové situace, které má zastávat Bulharka Rumiana Jeleva; portfolio pro institucionální záležitosti a administrativu; post komisaře pro záležitosti klimatu (Dánka Connie Hedegaard). Zajímavá bude dělba práce mezi místopředsedkyní Komise Reding, která má současně na starosti spravedlnost a základní práva, a Švédkou Cecilíí Malmström, která má odpovídat za portfolio vnitřních věcí (včetně oblasti spravedlnosti, svobody a bezpečnosti).

Za signifikantní lze označit i to, že k rozšířovacímu portfolio českého komisaře Füleho byla přiřčena agenda sousedské politiky, která byla dosud označována za součást SZBP a poměrně striktně oddělována od agendy rozšiřování. Tento fakt již pozitivně komentovaly některé postsovětské země zařazené do politiky sousedství. V této souvislosti lze připomenout, že ČR mezi prioritami svého předsednictví kladla poměrně velký důraz na projekt Východního partnerství, což mohlo podnítit nominaci českého zástupce na tento post (více v příspěvku „Pražský summit zahájil fungování Východního partnerství, [Monitoring duben/září 2009](#)).

Za spornou naopak již krátce po zveřejnění nominací označil britský tisk nominaci Francouze Barniera do funkce komisaře pro vnitřní trh. Británie se obává, že do oblasti, kterou měl doposud na starosti liberálně orientovaný Ir Charlie McCreevy, to přinese zvýšenou regulaci. Určité pochybnosti vyvolalo také udělení zemědělského portfolia Rumunsku, kde byly v minulém roce zmrazeny mnohamilionové částky, jež měly být původně vyplaceny v rámci podpor pro SZP, kvůli problémům s managementem unijních fondů. Rumunského komisaře ale na tento post mohutně protlačovala Francie.

Další vývoj

Komisi jako celek schvaluje EP. Všechny 27 kandidátů je předtím povinno odpovědět na jednotný dotazník. Ve dnech 11.–14. 1. 2010 se v Bruselu uskuteční slyšení v příslušných výběrech. Ve dnech 18.–21. 1. 2010 se pak pravděpodobně uskuteční plenární zasedání, na kterém bude EP o Komisi hlasovat.

Je nicméně možné, že se některý z kandidátů setká při tzv. grilování s problémy, jako tomu bylo při nominaci minulého Barrosovy Komise. Dva nominovaní kandidáti, Ital Rocco Buttiglione a Lotyška Ingrida Udre museli být nahrazeni (v případě italského konzervativního profesora nominovaného na post komisaře pro spravedlnost, bezpečnost a právo šlo o politický odpor liberálů a poslanců z levicových frakcí proti jeho názorové orientaci). Komisař

Laszlo Kovács nominovaný Maďarskem původně na post komisaře pro energetiku byl z důvodu pochybností o jeho politické minulosti a erudici přeřazen na post komisaře pro daňové otázky.

Evropský tisk již spekuloval o možnosti, že s problémy by se tentokrát během slyšení mohli setkat 2 až 3 kandidáti, podle českého tisku by mohlo jít i o ministra Füleho kvůli jeho členství v KSČ.

Pokud by se nominovaní komisaři setkali v EP s potížemi, mohlo by být závěrečné hlasování odloženo až na plénum na konci ledna 2010.

JUSTICE A VNITRO

Vzájemné uznávání důkazů v trestněprávních řízeních

Zelená kniha o získávání důkazních prostředků mezi členskými státy a o zajištění jejich přípustnosti (KOM(2009)624)

Komise 11. 11. 2009 přijala a uveřejnila zelenou knihu navrhuující posílení spolupráce členských států v oblasti vzájemného uznávání důkazů v trestních řízeních.

Kontext

V oblasti spolupráce justičních orgánů v trestních věcech má od přijetí Haagského programu klíčové místo snaha využívat principu vzájemného uznávání rozhodnutí soudů a dalších justičních orgánů. V tomto duchu bylo přijato několik balíčků legislativních norem (evropský zatýkací rozkaz – eurozatykač, evropský důkazní příkaz, evropský konfiskační příkaz atd.).

V červnu 2009 Komise formou sdělení s názvem „Prostor svobody, bezpečnosti a práva ve službách občanům“ navrhla priority pro další pětiletý program v někdejší oblasti spolupráce v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (tzv. Stockholmský program), který mimo jiné počítá s dalšími posuny v procedurálních normách týkajících se trestního řízení (více v příspěvku „Stockholmský program – nástupce Haagského programu“, [Monitoring duben/září 2009](#)). Zveřejněná zelená kniha by s ním měla být v souladu.

Obsah a sporné body

Vzájemné uznávání by se mělo vztahovat na všechny typy důkazů v trestněprávním řízení. Nový mechanismus stanovující společné standardy by měl nahradit dosavadní systém několika paralelně existujících právních nástrojů používaných členskými státy pro získávání důkazního materiálu z jiných členských států. Sporná je v takových přípa-

dech otázka přípustnosti důkazního materiálu vyžádaného na jiném členském státě při trestněprávním řízení.

Další vývoj

Komise spolu se zveřejněním zelené knihy spustila veřejnou konzultaci, do které se mohou zapojit všichni občané i organizace. Konzultace se uzavírá 22. 1. 2010.

ROZŠIŘOVÁNÍ

EP přijal strategii pro rozšiřování EU

[Usnesení Evropského parlamentu ze dne 26.](#)

[listopadu 2009 o dokumentu Komise o strategii rozšíření v roce 2009, který se týká zemí západního Balkánu, Islandu a Turecka](#)

Plénium EP přijalo 26. 11. 2009 usnesení zpravodajky Gabriely Albertini. Předtím je potvrdil výbor AFET. Týká se strategického dokumentu Komise k rozšiřování o Západní Balkán, Turecko a Island.

Kontext

Komise předkládá každoročně zprávu týkající se strategie rozšiřování EU (více v příspěvku „Komise hodnotila proces rozšiřování EU“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Obsah

EP potvrdil svůj postoj k rozšiřování EU jakožto její nejúspěšnější politice, zdůraznil nicméně, že je potřeba dodržovat kodaňská kritéria, která si EU dala jako podmínku pro přistupující státy. EP vyjádřil požadavek, aby zainteresované státy pokračovaly v reformách, zejména v oblasti soudnictví, boje s korupcí, dodržování práv tisku a postavení menšin. Bilaterální rozpory by neměly ovlivňovat výsledky rozšiřování.

Při zachování stávající rychlosti dokončí Chorvatsko jednání v polovině roku 2010. Makedonie pokračuje v reformách státní správy a poslanci uvítali její začlenění mezi země s bezvízovým stykem. Země se zavázala, že se pokusí vyřešit svůj spor s Řeckem o název státu ještě před summitem Evropské rady 7. 12. 2009. Srbsko plánuje podat přihlášku k členství v EU do konce roku 2009. Bosna a Hercegovina byla poslanci kritizována za nestabilitu v zemi a nejednotný přístup vládnoucích elit.

EP žádá Komisi o zahájení intenzivních jednání o bezvízovém styku Kosova s EU.

EP hodnotí kladně také přibližování Albánie k EU. Její oficiální přihlášku podpořila Rada (GAERC) na

svém jednání 16. 11. 2009. Albánie podala přihlášku stát se členem EU do rukou českého předsednictví 28. 4. 2009 poté, co byla přijata do NATO. Země musí pracovat na potírání korupce, organizovaného zločinu, praní špinavých peněz a dohlížet na naplňování role nezávislého soudnictví a svobody tisku. Další jednání budou v Komisi, která na základě hodnotící zprávy, jejíž zpracování trvá obvykle rok, rozhodne o zahájení dalších jednání. Ta budou s největší pravděpodobností trvat několik let. Island odevzdal v říjnu 2009 odpovědi na 2500 otázek týkajících se 33 vyjednávacích kapitol. Vzhledem ke svému blízkému vztahu s EU již implementoval tři čtvrtiny její legislativy a doufá, že v negociacích bude pokračovat v první polovině roku 2010.

Sporné body

Nejspornějším bodem v politice rozšiřování EU je otázka tureckého členství. EP podtrhl důležitost Turecka v energetické oblasti, ale kritizoval nedostatečné dodržování svobody tisku a reformu soudnictví.

Občané Makedonie, Černé Hory a Srbska budou cestovat do EU bez víz

Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni ([KOM\(2009\)366](#))

Plénium EP 12. 11. 2009 přijalo návrh Komise umožňující občanům Makedonie, Černé Hory a Srbska cestovat do EU a krátkodobě (maximálně 3 měsíce) v ní pobývat.

Kontext

EU otevřela problematiku bezvízové politiky se zeměmi západního Balkánu v roce 2008. Bezvízový styk podmiňuje zavedením cestovních dokladů s biometrickými údaji. Liberalizace vízové politiky má být jedním z kroků k plnému členství těchto zemí v EU.

Obsah

Poslanci pozměněný návrh Komise přijali poměrem 550:51:37. Zpravodajkou byla Tanja Fajon z výboru LIBE. Albánie, Bosna a Hercegovina a Kosovo schengenská víza stále potřebují. Poslanci se sice rozhodli uvést tyto země mezi státy bez vízové povinnosti v Příloze II, ale připojili poznámku, že se jimi stanou až po vyhodnocení situace Komisí.

Sporné body

Albánie a Bosna a Hercegovina nesplnily technické požadavky (např. zavedení cestovních dokladů s biometrickými údaji, lepší ochrana hranic a dokumentace), do dalšího kola jednání budou proto zařazeny až v polovině roku 2010.

Poslanci i Rada žádají Komisi o co nejrychlejší zařazení výše zmíněných států do bezvízového režimu. Poslanci také apelovali na Komisi a Radu začít o bezvízovém styku jednat s Kosovem. Problematické se ale ukazuje to, že nezávislost Kosova dosud neuznaly Kypr, Řecko, Rumunsko, Slovensko a Španělsko, čímž se jeho vyhlídky na brzké řešení omezují.

Další vývoj

■ Nová pravidla vstoupí v platnost 19. 12. 2009.

SPOTŘEBITELÉ**Zástupci Rady a EP se dohodli na nové podobě energetických štítků**

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku (KOM(2008)778)

Zástupci Rady a EP se po neúspěšném jednání 3. 11. 2009 nakonec 17. 11. 2009 dohodli na nové podobě energetických štítků, jež by se měly začít používat poté, co vstoupí v platnost revize směrnice č. 92/75.

Kontext

Komise návrh na revizi směrnice č. 92/75 předložila v listopadu 2008 s cílem legislativně podpořit zvýšení energetické účinnosti v EU do roku 2020 o 20%. EP ale v květnu 2009 zaujal poměrně radikální stanovisko: aby se energetické štítky začaly objevovat na většině výrobků, tedy i na těch, jež energii přímo nespotřebovávají (více v příspěvku „EP: Energetické štítky by měly být na většině výrobků“, [Monitoring duben / září 2009](#)).

Obsah

Revidovaná norma by se měla vztahovat na všechny „výrobky spojené se spotřebou energie“ (nemusí jít nutně o energetické spotřebiče; např. vodovodní kohoutky, izolace, okna, venkovní dveře ap.; přesný seznam sestaví pracovní skupina Komise) s tím, že energetické štítky by se měly stát jejich běžnou a viditelnou součástí (měly by se objevovat např. v inzerci, na strán-

kách internetových obchodů, v příslušných manuálech ap.).

Legislativa by se měla nově vztahovat i na výrobky pro komerční a/nebo průmyslové využití.

Stávající dělení výrobků do energetických tříd A–G by mělo zůstat zachováno, ovšem energeticky neúčinnější výrobky by měly mít možnost získat až označení A+++ (na energetickém štítku zvýrazněné tmavým odstínem zelené).

V případě „dooznačení“ třídy A znaménky „+“ by se mělo uplatnit obecné pravidlo, že počet energetických tříd nepřesáhne 7. Pokud tedy bude škála tříd začínat třídou A+, bude končit třídou F, bude-li začínat třídou A++, resp. A+++ , bude končit třídou E, resp. D. Adekvátně tomu by se měla uzpůsobit i barevná odlišení jednotlivých tříd s tím, že třída energeticky nejúčinnější si zachová svou tmavě zelenou barvu a třída energeticky nejméně účinná barvu červenou. Bude-li „podstatné množství“ výrobků dosahovat parametrů tříd A+++ a A++, měly by se škály pro jednotlivé výrobky revidovat.

Vzor nového energetického štítku

Zdroj: EP

Posledním důležitým bodem kompromisu je nezávazný požadavek, aby veřejné autority braly při zadávání veřejných zakázek ohled na energeticky nejúčinnější řešení.

Sporné body

EP původně požadoval, aby bylo striktně zachováno stávající dělení výrobků do energetických tříd A–G a aby jejich parametry byly pravidelně revidovány (v horizontu 3–5 let). Do nejvyšší třídy A by tak spadaly jen skutečně nejlepší (energeticky nejúčinnější) výrobky. Podle Rady měly být parametry jednotlivých tříd spíše neměnné, resp. měly být doplňovány znaménkem „+“ v případě energeticky nejúčinnějších výrobků, a to až do označení A++++ (podobně jako Komise původně navrhovala třídy typu A-20%, A-40% ap.). V tomto směru nakonec uspěla spíše Rada, ve všech ostatních otázkách (akční rádius normy, způsob/míra využívání energetických štítků, otázka veřejných zakázek) naopak EP. Přesto se kompromis zástupců Rady a EP stal předmětem ostré kritiky ze strany environmentalistických organizací, které jej označily za nedostatečný a (pro spotřebitele) za matoucí.

Další vývoj

Rada hodlá své první čtení formálně završit 7. 12. 2009. EP dosažený kompromis v podobě zprávy Anny Podimata z výboru ITRE potvrdí nejspíše na jednom ze svých prvních plenárních zasedání v roce 2010.

S implementací směrnice se počítá během 12 měsíců následujících po jejím uveřejnění v Úředním věstníku EU.

Značení pneumatik energetickými štítky definitivně od listopadu 2012

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o označování pneumatik s ohledem na palivovou účinnost a jiné důležité parametry ([KOM\(2008\)779](#))

Rada 20. 11. 2009 a EP 25. 11. 2009 definitivně schválily návrh směrnice o označování pneumatik. Energetické štítky se na pneumatikách objeví nejpozději 1. 11. 2012.

Kontext

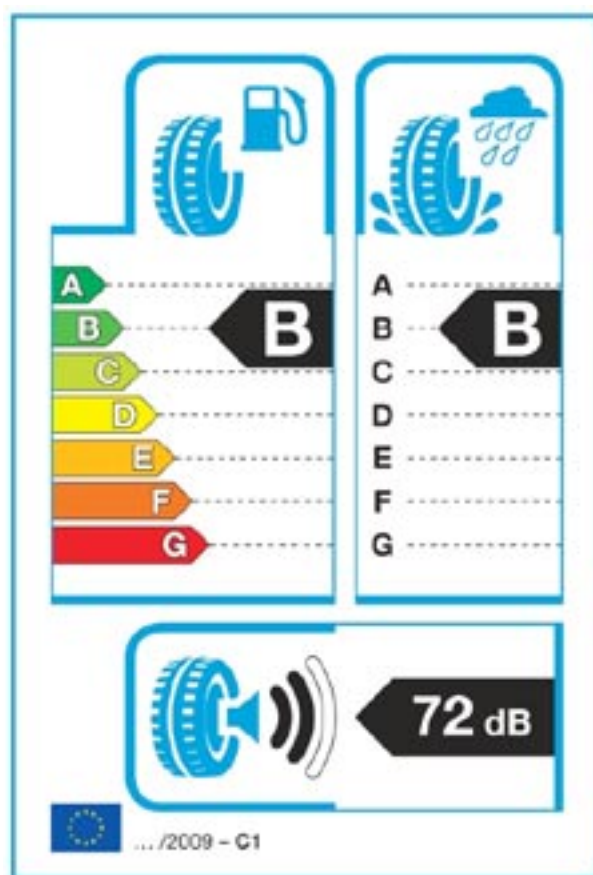
Komise svůj návrh předložila v listopadu 2008. Značení pneumatik s ohledem na palivovou účinnost by mělo napomoci snížit emise skleníkových plynů ze silniční dopravy. K neformální dohodě zástupců Rady a EP došlo v říjnu 2009 (více v příspěvku „EP je pro štítkování pneumatik“, [Monitoring duben / září 2009](#), a v příspěvku „Energetické štítky na pneumatikách od roku 2012“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Obsah

Pneumatiky typů C1–C3 (pro osobní automobily a lehké a těžké nákladní automobily) vyrobené po 1. 7. 2012 budou od 1. 11. 2012 řazeny do tříd A–G podle své energetické účinnosti, přičemž daná informace by měla být dostupná ve všech relevantních materiálech (nikoli striktně na pneumatikách samotných).

Mezi rozhodné parametry bude patřit valivý odpor pneumatiky, přilnavost za mokra a hluk, jež pneumatika způsobuje za provozu. Pneumatiky s nízkou produkcí hluku (low-noise tyres) budou značeny piktogramem reproduktoru s „vlnami“ odpovídajícími jejich hlučností.

Vzor energetického štítku na pneumatiky

Zdroj: Rada

Na protektorované, off-roadové a závodní pneumatiky se nová norma vztahovat nebude.

Další vývoj

Forma nové normy byla v průběhu projednávání návrhu změněna ze směrnice v nařízení, tudíž vstoupí v platnost a účinnost bezprostředně po zveřejnění v Úředním věstníku EU.

Komise plánuje revizi směrnice o souborných službách v cestovním ruchu

Spotřebitelé: EU plánuje rozšířit ochranu cestujících o dovolené ([IP/09/1824](#))

Komise 26. 11. 2009 zahájila veřejnou konzultaci, jež s největší pravděpodobností vyústí v předložení návrhu na revizi směrnice č. 90/314 o souborných službách.

Kontext

Směrnice č. 90/134 (tzv. PTD) se vztahuje na souborné služby pro cesty, pobyty a zájezdy (tzv. balíčky) a stanovuje požadavky na poskytované informace a odpovědnost za nevyhovující služby (doprava, ubytování atd.). Definuje rovněž způsob ochrany klientů v případě platební neschopnosti nebo úpadku cestovní kanceláře nebo agentury.

Obsah

Veřejná konzultace se zabývá otázkou, zda by se revidovaná norma neměla vztahovat i na tzv. dynamické balíčky, tj. ty, které si klient fakticky sestavuje sám např. prostřednictvím internetu. Podle Komise existuje mylná představa, že stávající norma se vztahuje i na tyto případy.

Krom toho by měla být zvažena i varianta, aby se ochrana proti platební neschopnosti vztahovala plošně na všechny (i separátně objednávané) služby (typicky letenky) a aby byla realizována např. v podobě povinného pojištění. (Tento návrh byl do konzultace zahrnut v důsledku krachu letecké společnosti SkyEurope v létě 2009. Předpokládá se, že krom revize směrnice č. 90/134 budou v dané souvislosti zahájeny práce i na jiných normách, popř. jejich revizích. Ostatně den před zahájením veřejné konzultace k tomu Komisi vyzval i EP.)

Sporné body

Nejproblematictější na záměru Komise je fakt, že usiluje o kodifikaci praxe, která se teprve rozvíjí (dynamických balíčků využívá zatím pouze třetina Evropanů, 56% z nich si dovolenou organizuje zcela samo), přičemž důsledky pro cestovní ruch generující v EU ročně obrát přes 250 mld. € mohou být fatální. Kontraproduktivní může být revize i pro spotřebitele, neboť lze očekávat, že ceny dynamických balíčků v důsledku zvýšených nároků na ty, jež je nabízejí, vzrostou.

Další vývoj

Veřejná konzultace potrvá do 7. 2. 2010. Komise počítá s předložením konkrétního legislativního návrhu na podzim roku 2010.

VNĚJŠÍ VZTAHY

Summit EU – USA: příprava na Kodaň

3. 11. 2009 se ve Washingtonu uskutečnila další ze summitů EU – USA. Hlavním tématem diskuse, která trvala přibližně hodinu, byla příprava na konferenci OSN o globálních klimatických změnách, která se odehraje ve dnech 7.–18. 12. 2009.

Jednání bylo ovlivněno obtížnou ekonomickou situací, se kterou se USA v současnosti potýkají, což se odrazilo i v pozici USA vůči chystané kodaňské konferenci.

Kontext

V prosinci 2009 se má uskutečnit v Kodani konference OSN o klimatických změnách v souvislosti se skutečností, že v roce 2012 vyprší platnost Kjótského protokolu. EU se na tuto událost připravovala již v rámci závěrů Evropské rady z 30. 10. 2009.

V závěrech summitu Evropská rada vyzvala, aby se státy v Kodani zavázaly k celosvětovému snížení emisí skleníkových plynů minimálně o 50% do roku 2050; v případě rozvinutých zemí by mělo dojít až k 80–90% snížení oproti roku 1990. EU by měla do roku 2020 snížit emise o 30% za podmínky, že se další rozvinuté země zaváží ke srovnatelnému snížení (více v příspěvku „Říjnové zasedání Evropské rady se zabývalo především klimatem“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Za účelem sladění pozice s dalšími světovými aktéry se v průběhu listopadu 2009 uskutečnily postupně schůzky na nejvyšší úrovni mezi zástupci EU na jedné straně a USA, Ruska, Indie a Číny na straně druhé.

USA jsou státem, který Kjótský protokol dojednaný v roce 1997 sice podepsaly, ale neratifikovaly.

Výsledky summitu a sporné body

Americký prezident Barack Obama na schůzce nepříslíbil, zda se kodaňské konference zúčastní. Obě strany vydaly ale společné prohlášení. V něm přislíbily pomoci rozvojovým zemím v boji proti klimatickým změnám, avšak bez konkrétních závazků. Prohlášení zavazuje EU a USA, aby usilovaly o expanzi trhů s emisemi CO₂. Představitelé EU a USA také schválili ustavení transatlantické rady ministrů pro energetiku, jejíž fungování bylo oficiálně zahájeno 4. 11. 2009 na americkém ministerstvu zahraničí.

Další oblastí, které se týká společné prohlášení, jsou obchodní vztahy. Zde se zástupci obou stran dohodli na společném potírání protekcionismu. V roce 2010

se podle něj předpokládá uzavření nové dohody o letecké dopravě (tzv. Open Sky II). Je nicméně otázkou, do jaké míry se společná kooperace projeví na půdě složitých jednání tzv. katarského kola WTO.

Další ujednání se týkají zdraví a justice a vnitra. (Obě strany se dohodly na tom, že by měla být dojednána mezinárodní úmluva o sdílení a ochraně osobních dat. Na pořadu jednání byla také otázka bezvízového styku mezi EU a USA, který v případě řady států východního rozšíření z let 2004 a 2007 stále nefunguje.)

V oblasti mezinárodní politiky byla diskutována situace v Íránu, Pákistánu a Afghánistánu, kde obě strany čelí vzrůstajícímu tlaku veřejnosti, aby ukončily svoji vojenskou přítomnost.

Prezident Obama nakonec poblahopřál předsedovi Komise Barrosovi k dokončení ratifikace Lisabonské smlouvy, k němuž v daný den došlo v ČR.

Další vývoj

Ještě před uskutečněním kodaňské konference budou klimatické změny také hlavním tématem summitu EU–Čína, který proběhne 30. 11. 2009. Komise vydala společné prohlášení k pozicím USA a Číny, jež obě země v souvislosti s nadcházejícími kodaňskými jednáními uveřejnily. Zajímavé bude sledovat i činnost společné euroatlantické energetické rady. Impulz k jejímu založení údajně dala politika USA a EU v oblasti budování nových produktovodů v rámci jižního Kavkazu a střední Asie. Rada by se měla scházet dvakrát ročně, další schůzka je plánována na březen 2010.

Summit EU – Rusko: nová plynová krize na obzoru?

18. 11. 2009 se ve Stockholmu za přítomnosti ruského prezidenta Dmitrije Medveděva, předsedy Komise Josého Manuela Durão Barrosa, úřadujícího vysokého zmocněnce EU pro SZBP Javiera Solany a zástupce předsednické země, švédského premiéra Fredrika Reinfeldta, uskutečnilo další setkání mezi EU a Ruskou federací. Ruská strana na něm učinila překvapivý návrh snížit do roku 2020 své emise CO₂ o 20–25%. Dalšími tématy jednání byly finanční a ekonomická krize, mezinárodní situace, energetika a vstup Ruska do WTO.

Summit nepřinesl výraznější pokroky (ruský prezident neposkytl žádné záruky toho, že se nebude opakovat plynová krize mezi Ruskem a Ukrajinou, která by mohla ohrozit dodávky plynu do Evropy), švédský premiér Reinfeldt přesto jednání označil za „konstruktivní“.

Kontext

Od prosince 1997, kdy vstoupila v platnost PCA mezi EU a Ruskou federací, se politický dialog mezi EU a Ruskem odehrává na několika úrovních včetně pravidelných schůzek na nejvyšší úrovni konaných dvakrát ročně. Na summitu v Sankt Petěrburgu v květnu 2003 bylo mezi oběma aktéry podepsáno strategické partnerství a vymezeny tzv. společné prostory dialogu (1. ekonomika; 2. vnitřní bezpečnost; 3. mezinárodní bezpečnost; 4. věda, vzdělání a kultura).

Mezi nejdůležitější sporné body v dialogu EU a Ruska v posledních letech patří: 1. příprava nové PCA (ta stávající byla podepsána na 10 let s možností prodloužení); 2. neochota Ruska participovat na tzv. Energetické chartě a otázka energetické bezpečnosti obecně; 3. reakce Ruska na spuštění projektu Východního partnerství a otázka lidských práv.

Předcházející summit EU–Rusko se uskutečnil v květnu 2009 v sibiřském Chabarovsku, kde předsednickou zemi EU zastupoval prezident Václav Klaus.

Výsledky summitu a sporné body

Na tiskové konferenci uzavírající summit ruský prezident Medveděv oznámil, že Rusko sdílí spolu s EU společný cíl týkající se boje s klimatickými změnami.

Rusko v roce 2009 zveřejnilo novou energetickou strategii do roku 2030, v níž zmiňuje snahu orientovat se také na alternativní zdroje energie (s výraznější orientací na tyto zdroje však počítá až po roce 2020, do té doby mají ruské energetice dominovat tradiční fosilní paliva).

Zástupci EU označili Medveděvovo prohlášení za povzbudivé, v předvečer summitu věnovaného klimatu, který se uskuteční v prosinci 2009 v Kodani, připomněli závazek, k němuž se EU i Rusko, jež také ratifikovalo Kjótský protokol, přihlásili: zabránit globálnímu růstu teplot o více než 2 °C.

Navzdory proklamované shodě nicméně nebylo možné zastřít další závažné téma vztahů EU–Rusko: energetiku.

V obavě z opakování další rusko-ukrajinské plynové krize, která by zastavila dodávky plynu do EU, představitelé obou stran s poukazem na vzájemnou závislost v energetických otázkách hovořili o vytvoření „mechanismu včasného varování“, který by měl umožnit prevenci či alespoň včasnou odpověď v případě opakování krize, k níž došlo na počátku roku 2009 (více v příspěvku „Energetika – plynová krize“, [Monitoring prosinec 2008 / leden 2009](#)).

Komisař pro energetiku Andrijs Piebalgs a ruský ministr pro energetiku Sergej Šmatko podepsali memorandum o prevenci energetických krizí 16. 11. 2009. Ruský prezident Medveděv přesto žádné záruky toho, že v případě nedodržení platebních závazků ze strany Ukrajiny nedojde k přerušení dodávek, neposkytl.

Namísto toho upozornil, že Rusko na jaře 2009 navrhlo nahradit stávající Energetickou chartu jakýmsi globálním systémem energetické bezpečnosti, který by zahrnoval nejen Rusko a EU, ale také USA, Čínu či Indii a týkal by se jak ropy, plynu a elektřiny, tak jaderného paliva či uhlí. Upozornil také na progres v přípravách nových ruských produktovodných projektů – Nord Stream pod Baltským mořem a South Stream, který má být veden pod Černým mořem a dopravovat plyn do jižní Evropy.

EU se však k navrhované strategii postavila spíše chladně s poukazem na její přílišnou obecnost a vágnost, jež na poli bezpečnosti energetických dodávek nepřináší dostatečné záruky.

Pokud jde o projekt Nord Stream, Rusko 5. 11. 2009 obdrželo od finské a švédské vlády povolení ke stavbě v rámci jejich „exkluzivních ekonomických zón“. V případě vyřízení všech potřebných formalit do konce roku 2009 a zahájení stavby v 1. čtvrtletí roku 2010 by první ze dvou plánovaných potrubí mělo být v provozu od roku 2011, druhé pak od roku 2012.

V případě South Stream je třeba připomenout, že EU chce vybudovat do roku 2014 konkurenční projekt Nabucco, který má přivádět do Evropy plyn z oblasti Kaspického moře. Ani tento projekt však není prost bezpečnostních, ekonomických, politických a dalších problémů.

Pokud jde o potenciální další plynovou krizi, je třeba zmínit, že příslušný tlak na to, aby došlo k uhrazení všech nedoplatků ukrajinské strany za plyn importovaný z Ruska, je ze strany Komise vyvíjen také na samotnou Ukrajinu. Objevily se však překážky v podobě blížících se prezidentských voleb v lednu 2010 i v podobě neuspokojivé ekonomické situace země.

Zástupci EU také podpořili vstup Ruska do WTO. Otázku ale komplikuje vytvoření celní unie mezi Ruskem, Běloruskem a Kazachstánem, na jejímž základě má od 1. 1. 2010 platit společný tarifní systém na dovážené zboží. Rusko je třetím největším obchodním partnerem EU, hlavní obchodní artikl však tvoří energetické suroviny. EU naopak do Ruska dováží především stroje a vozidla. Na pozici největšího vývozce (ale i dovozce) je Německo.

Zástupci EU vyjádřili obavu, že daný krok zkomplikuje přístup produktů z EU na území všech zainteresovaných států, ruský prezident Medveděv

však argumentoval tím, že plánované společné celní tarify mají být nižší než ty, které v současnosti vůči EU užívá Ruská federace.

Jasno není také v otázce, zda za těchto okolností do WTO vstoupí pouze Rusko, anebo celá celní unie i s Běloruskem a Kazachstánem. Prezident Medveděv řekl, že nastat mohou obě situace. Ekonomický tisk v posledních letech spekuluje o tom, do jaké míry je vstup do WTO stále ještě ruskou zahraničněpolitickou a ekonomickou prioritou.

Poslední skupinu témat, o nichž se na jednáních EU a Ruska hovořilo, tvořily otázky mezinárodní bezpečnosti – situace v Afghánistánu, Pákistánu, Íránu a zamrzlé konflikty na jižním Kavkaze.

Další vývoj

Stockholmský summit mezi EU a Ruskem byl posledním svého druhu. Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost bude EU namísto předsednické země v zahraničních vztazích zastupovat stálý předseda Evropské rady.

Nejbližším setkáním zástupců EU a nejen Ruska, ale i dalších klíčových zemí světa bude ve dnech 7.–12. 12. 2009 summit OSN v Kodani věnovaný klimatickým otázkám. V nejbližších týdnech pak bude bezesporu klíčové místo v otázkách vzájemných vztahů EU a Ruska představovat energetika a potenciální možnost opakování plynové krize.

VNITŘNÍ TRH

EP debatuje o postupu proti opožděným platbám

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích (KOM(2009)126)

Výbor IMCO 4. 11. 2009 pořádal veřejné slyšení k návrhu směrnice o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích.

Kontext

Komise návrh předložila v dubnu 2009 s cílem zlepšit cashflow evropských podniků. Norma by měla nahradit stávající směrnici č. 2000/35 (více v příspěvku „EU proti opožděným platbám“, [Monitoring duben / září 2009](#)).

Obsah a sporné body

Zainteresovaní aktéři vyjádřili pochybnosti, zda nová norma nemůže být kontraproduktivní, zejm. za situace, kdy se předpokládá, že veřejné subjekty budou vystaveny přísnějším požadavkům než subjekty soukromé.

Fakturu by měly uhradit do 30 dnů. V opačném případě by měl být věřitel oprávněn účtovat si 5% kompenzaci z požadované částky, úrok z prodlení a další náhrady. Nový režim může podle kritiků vést ke snížení počtu veřejných zakázek, budou-li veřejné autority nuceny ve svých rozpočtech kalkulovat s potenciálními „pokutami“. Problémem při naplňování nové normy může údajně být i to, že některé příspěvkové organizace nedisponují prostředky přímo (jsou dotovány), a tudíž by se do pozice neplatičů mohly dostávat ex definitio.

Další vývoj

Výbor IMCO by měl o zprávě Barbary Weiler hlasovat podle nejnovějších informací 17. 3. 2010, plénum EP pak 19. 5. 2010.

Bude-li návrh Komise přijat, měla by být nová norma implementována do 12 měsíců od uveřejnění v Úředním věstníku EU.

Finanční „mikrodohled“ budí kontroverze

Návrh nařízení Evropského Parlamentu a Rady o makrobezpečnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Společenství a o zřízení Evropského výboru pro systémová rizika ([KOM\(2009\)499](#))

Návrh rozhodnutí Rady o pověření Evropské centrální banky zvláštními úkoly, které se týkají fungování Evropského výboru pro systémová rizika ([KOM\(2009\)500](#))

Návrh nařízení Evropského Parlamentu a Rady o zřízení Evropského orgánu pro bankovníctví ([KOM\(2009\)501](#))

Návrh nařízení Evropského Parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění ([KOM\(2009\)502](#))

Návrh nařízení Evropského Parlamentu a Rady o zřízení Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy ([KOM\(2009\)503](#))

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 1998/26/ES, 2002/87/ES, 2003/6/ES, 2003/41/ES, 2003/71/ES, 2004/39/ES, 2004/109/ES, 2005/60/ES, 2006/48/ES, 2006/49/ES a 2009/65/ES s ohledem na pravomoci Evropského orgánu pro bankovníctví, Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění a Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy ([KOM\(2009\)576](#))

Šéf Evropského výboru orgánů dozoru nad pojišťovnictvím a zaměstnaneckým penzijním pojištěním (CEIOPS) Gabriel Bernardino 9. 11. 2009 ve výboru ECON vyjádřil obavy, že finanční „mikrodohled“, jež Komise navrhuje coby součást tzv. finančního balíku, nebude dostatečně účinný.

Kontext

Komise finanční balík prezentovala v září 2009 s cílem definovat novou architekturu působící na evropské úrovni. Zatímco tzv. makrodohled nad evropským finančním sektorem příliš kontroverzí nevyvolává, dohoda stran „mikrodohledu“ v podobě Evropského systému orgánů finančního dohledu (ESFS) s výkonnými pravomocemi (jehož součástí se má stát i modifikovaný CEIOPS) bude patrně výrazně obtížnější (více v příspěvku „Komise hodlá v EU posílit finanční dohled“, [Monitoring duben / září 2009](#), a v příspěvku „Rada předběžně souhlasila s posílením finančního ‚makrodohledu‘“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Obsah

Šéf CEIOPS tvrdí, že proměna CEIOPS v Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) povede k jeho oslabení, protože to bude Komise, kdo si vyhradí právo pozměňovat standardy, podle nichž bude EIOPA rozhodovat.

Sporné body

Z hlediska dosavadní debaty jde o nový prvek, neboť se předpokládalo, že CEIOPS (spolu s dalšími analogickými orgány – CEBS a CESR) nové návrhy – v kontrastu např. s ČR, Španělskem, Německem nebo Velkou Británií – problematizovat nebudou. Zmíněné členské státy se krom přímého nadnárodního „mikrodohledu“ obávají také toho, že v důsledku činnosti nových (inovovaných) orgánů bude vůči nim uplatňován „fiskální tlak“ (např. v souvislosti s tzv. zachraňováním bank i v případech, že by šlo pouze o dcery ústavů ze zahraničí).

Z EP (zejm. z frakce zelených a liberálů) a z Francie, Portugalska či Itálie zaznívají zcela opačné signály. Zpravodaj návrhu o ESMA Sven Giegold z výboru ECON, jednoznačně preferující nadnárodní řešení, vyjádřil obavy, že orgány „mikrodohledu“ „nebudou (po potenciálním schválení pozměňovacích návrhů členských států – pozn. aut.) brány vážně“ a dodal, že podobného názoru jsou i jeho kolegové zpravodávající ostatní návrhy finančního balíku.

Další vývoj

Finanční balík by měl být podle Komise definitivně schválen do konce roku 2009, ale ukazuje se, že se tak nestane.

V případě ESFS (a tedy i CEIOPS, resp. EIOPA, a CESR, resp. ESMA) by měla Rada rozhodovat kvalifikovanou většinou.

Debata v ECON: „Návrh k alternativním investičním fondům je neadekvátní“

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2004/39/ES a 2009/.../ES ([KOM\(2009\)207](#))

Výbor ECON pořádal 10. 11. 2009 veřejné slyšení k návrhu směrnice mající regulovat fungování alternativních investičních fondů. Podnětem bylo vypracování zprávy organizace Europe Economics. Z debaty vyplynulo, že nová legislativa je potřebná, ale návrh Komise zcela neadekvátní.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v dubnu 2009 s cílem eliminovat do budoucna finanční krize, jež alternativní investiční fondy údajně katalyzují. Norma by se podle Komise měla vztahovat na manažery fondů, jež nespádají do rámce směrnice č. 85/611 (tzv. UCITS Directive) (více v příspěvku „Komise: Alternativní investiční fondy potřebují regulaci“, [Monitoring duben / září 2009](#), a příspěvku „EP požaduje jasnější vymezení alternativních investičních fondů“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Obsah a sporné body

Návrh Komise je podle expertů účastníků se veřejného slyšení výboru ECON především příliš široký a – vůči alternativním investičním fondům ze zemí mimo EU – příliš přísný. V debatě byl také rozporován předpoklad, že hedgeové/zajišťovací (převážně nadnárodní) a soukromé kapitálové (převážně národní) fondy vyžadují stejný typ regulace. Švédské předsednictví proto přišlo s pozměňovacími návrhy. Nejdůležitějším z nich je ten, jenž praví, že alternativní investiční fondy ze zemí mimo EU by měly mít možnost v EU působit za předpokladu, že budou spolupracovat s „certifikovaným“ manažerem z EU. Analogické opatření by se mělo týkat i retailových investorů. Obecně by tedy mělo dojít k „otevření“ alternativních investičních fondů. Penzijní fondy (a podle některých informací i jiné subjekty) by měly z nové normy získat výjimku (v opačném případě by se jim údajně zvýšily náklady a snížily výnosy, a to až o 20%). Pokud jde o další změny, švédské předsednictví navrhlo zastropování platů manažerů alternativních investičních fondů výměnou za odstranění limitu na celkový objem jejich operací (nutno dodat, že k nelibosti zainteresovaných, argumentujících tím, že dané opatření by se mělo týkat jen bank; jsou to právě ony, kdo bývá v době, kdy se potýkají s obtížemi, saturovány z veřejných zdrojů).

Další vývoj

Zprávodaj návrhu Jean-Paul Gauzès uveřejnil svou zprávu 25. 11. 2009, aby se o ní mohlo ve výboru hlasovat 12. 4. 2010 a v plénu EP v červenci 2010.

Text nerozlišuje mezi alternativními investičními fondy z EU na jedné straně a ze třetích zemí na straně druhé, ovšem požadavky vůči nim by se měly celkově zpřísnit. Nejenže by se měly vztahovat na všechny fondy (bez ohledu na objem spravovaných prostředků), ale na základě nové normy by mělo být možné i stanovení limitů na objem prostředků, s nimiž by fondy mohly volně disponovat (kolik by si mohly půjčovat, kolik by mohly kam investovat ap.), a to na základě rozhodnutí ESMA (viz výše).

Rada hodlá podle švédského předsednictví – navzdory relativně restriktivní Gauzèsově zprávě i odporu organizací typu EVCA či AIMA – dosáhnout politické dohody do konce roku 2009.

Výsledná norma by měla být s největší pravděpodobností implementována do 2 let od svého přijetí.

Strategie EU 2020

Commission Working Document: Consultation on the Future „EU 2020“ Strategy ([COM\(2009\)647](#))

Komise 24. 11. 2009 ve formě pracovního dokumentu zveřejnila text s názvem „Strategie 2020“. Zároveň spustila veřejnou konzultaci o plánu ekonomického rozvoje EU na dalších 10 let. Měla by vzniknout jakási nová Lisabonská strategie.

Kontext

Na konci roku 2010 vyprší platnost tzv. Lisabonské strategie, kterou Evropská rada přijala v roce 2000. EU se měla na jejím základě stát do roku 2010 nejkonzurenceschopnější ekonomikou světa založenou na třech pilířích: 1. ekonomickém rozvoji a zvyšování konkurenceschopnosti; 2. trvale udržitelném rozvoji a ochraně životního prostředí; 3. zachování vysokého stupně sociální ochrany podle principů evropského welfare state.

Tváří v tvář vývoji, který naznačoval, že se základního cíle Lisabonské strategie nepodaří dosáhnout a EU jako celek čeká spíše zpomalení hospodářského růstu a ztráty v konkurenčním boji s rozvíjejícími se ekonomikami světa, byla Unie nucena Lisabonskou strategii v jejím základním cíli v roce 2005 revidovat. Od té doby se Lisabonská strategie stala jedním z nejkritizovanějších dokumentů.

Jednání o nové podobě Lisabonské strategie byla zahájena již v prosinci 2008, kdy na EU začala plnou vahou doléhat světová finanční a ekonomická krize.

Pod vlivem těchto událostí bylo rozhodnuto, že stávající Lisabonská strategie prozatím zůstane v platnosti a její novou podobou se bude zabývat až nová Komise.

Obsah

Navrhovaná nová strategie opakuje v základních bodech, byť jinými slovy, již zmíněné 3 pilíře Strategie lisabonské, hlavním mottem je ale překonání krize a návrat k ekonomickému růstu. Ještě větší důraz než v původní strategii je pod vlivem ekonomické krize kladen na nutnost založení ekonomického růstu na znalostech.

V rychle se měnícím světě bude podle dokumentu záležet na vzdělání, výzkumu a inovacích.

Větší důraz je položen na konkurenceschopnost, která je propojena s trvale udržitelným rozvojem (návrh hovoří o vytvoření konkurenceschopné, propojené a „zelenější“ ekonomiky).

Dokument počítá s růstem cen energií a s restrikcemi, které bude na průmysl klást boj s emisemi a klimatickými změnami.

Více než sociální ochrana je zdůrazněn boj proti sociálnímu vyloučení a modernizace sociálních systémů.

V této souvislosti strategie reflektuje i změnu produkční struktury, kterou krize přinesla, když konstatuje, že „krize způsobila zánik některých pracovních míst, která již nebudou obnovena“. Zdůrazněna je potřeba pracovní mobility, což je však do určité míry i téma sporné. Znovu je skloňován pojem „flexicurity“, který přinesla již revize Lisabonské strategie. Podle materiálu Komise se nemá jednat jen o flexibilitu zaměstnanců; větší odpovědnost za investice i sociální ochranu mají přebírat zaměstnavatelé a vlády.

Sporné body

K dokumentu se již vyjádřily některé klíčové lobbistické organizace.

Sociální platforma složená z evropských nevládních organizací se nechala slyšet, že jí bylo prozatím dáno velmi málo času a prostoru vyjádřit se k návrhu strategie a že sedmýdenní lhůta pro veřejnou konzultaci je nedostačující. Navrhla proto posunutí závěrečného projednávání strategie až na summit v prosinci 2010. Komise však takový návrh odmítla s poukazem na to, že současná situace světové ekonomiky mnoho času nedává.

Eurochambres sdružující evropské obchodní komory jej přivítala, podle názoru jejích představitelů by ale EU měla do budoucna více monitorovat implementaci svých strategií v členských státech namísto současné „otevřené metody“, která je používána od 90. let a v jejímž rámci se členské státy při dosahování dlouhodobých cílů hlídají navzájem. Nástrojem

sankcí by mohlo být omezení poskytování prostředků z rozpočtu EU.

Rozpočet EU a otázka, do jaké míry by jeho výdajová stránka měla korespondovat s novými prioritami, tvoří samostatnou spornou kapitolu. Možnost revize výdajové stránky rozpočtu v neprospěch některých v současnosti nejvíce naddimenzovaných kapitol (SZP a strukturální politika) vyvolala (pod vlivem dokumentů uniknuvších z Komise na přelomu října a listopadu 2009) velké kontroverze a tlak na Komisi.

Další vývoj

Veřejná konzultace by měla být zakončena 15. 1. 2009. Komise by následně měla její výsledky zpracovat do návrhu, který bude předložen nejvyšším představitelům členských států EU na summitu v březnu 2010. Závěry by se měly odrazit v národních strategiích jednotlivých členských států.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

Členské státy se stavějí proti revizi antidiskriminační legislativy

Návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci (KOM(2008)426)

Návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci – [zpráva o pokroku](#)

V průběhu listopadu 2009 vyšlo najevo, že některé členské státy v čele s Německem vyjadřují pochybnosti stran připravované antidiskriminační směrnice.

Kontext

Návrh byl uveřejněn coby součást tzv. sociálního balíku v červenci 2008 s cílem doplnit stávající směrnice č. 2000/43 a č. 2000/78 a rozšířit je o boj proti diskriminaci mimo pracovní poměr. Plénum EP přijalo zprávu Kathalijny Marie Buitenweg z výboru LIBE, téměř bezvýhradně podporující Komisi, v dubnu 2009 (více v příspěvku „EP podporuje Komisi při revizi antidiskriminační legislativy“, [Monitoring duben / září 2009](#)).

Obsah a sporné body

Předmětem sporu je především vymezení konceptu „legitimní rozdíly v zacházení“ na základě zdravotního postižení a/nebo věku (článek 2 ná-

vrhu). Existuje totiž obava, že novou legislativou mohou být výrazně zasaženy nejen sektory bankovníctví a pojišťovnictví, jež oba s určitou formou „legitimní diskriminace“ běžně pracují, ale např. i řada malých a středních podniků (kvůli novým požadavkům na vstupy do budov ap.).

Z tohoto důvodu je zejm. Německem rozporována právní báze návrhu (článek 13 odst. 1 Smlouvy o založení ES). Otevřeně jej podporují Itálie, Litva a Nizozemsko.

Podle švédského předsednictví by mělo být možné dosáhnout potřebné jednomyslnosti „vyjasněním návrhu Komise“, tj. jeho rozvolněním ve smyslu rozdělení kompetencí mezi členské státy a Komisi a/ nebo zavedení „implementačního kalendáře“, pokud jde požadavky na vstupy do budov (5 let v případě budov, které budou procházet „podstatnou renovací“, a 20 let v případě všech budov ostatních).

Další vývoj

■ Rada by měla o návrhu rozhodovat 30.11.2009. EP byl do projednávání návrhu zapojen pouze prostřednictvím konzultační procedury, Rada tudíž jeho postoje nemusí vzít v úvahu. Směrnice by měla být implementována do 2 let od svého přijetí.

Revize směrnice o pracovní době je opět ve hře

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/88/EC o některých aspektech úpravy pracovní doby (KOM(2004)607)

První konzultace k novému návrhu revize stávající směrnice č. 2003/88 o pracovní době proběhnou mezi Komisí a sociálními partnery EU na konci roku 2009.

Kontext

Návrh revize směrnice nebyl v dohodovacím řízení v dubnu 2009 schválen, a pětiletý legislativní proces byl tudíž ukončen (více v příspěvku „Členské státy smetly ze stolu směrnici o pracovní době“, [Monitoring duben / září 2009](#)). Komise však uvedla, že se sociálními partnery (BusinessEurope, CEEP, UEAPME, ETUC) zahájí konzultace k novému návrhu a požádá je o vyjádření ke klíčovým sporným bodům.

Obsah a sporné body

V pracovní verzi sdělení, které bude podkladem pro konzultace, Komise shrnuje pozice jednotlivých institucí EU a dosavadní vývoj celé kauzy. Uvádí, že zajištění bezpečnosti pracovníků je v současné době (v rámci unijního práva) ne-

dostatečné. Jako problematická se jeví výjimka ze 48hodinové týdenní pracovní doby a otázka pracovní pohotovosti.

Sociální partneři jsou dotazováni, zda je potřeba do diskuze přidat další body a zda se jimi Komise má (v rámci sdělení) podrobněji zabývat.

Další vývoj

Na základě výsledků prvních konzultací Komise rozhodne o dalších krocích, tedy o podobě nového návrhu revize. Text sdělení měl být sociálním partnerům předložen již 11. 11. 2009, ale termín byl posunut na přelom listopadu a prosince 2009.

Členské státy pilně čerpají prostředky z EGF

Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (KOM(2009)423)

Plénum EP 25. 11. 2009 přijalo poměrem 591:55:28 zprávu Reimera Bögeho z výboru EMPL, která umožňuje Belgii a Irsku čerpat prostředky z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EGF) v celkové výši přes 24 mil. €.

Kontext

EGF funguje od 1. 1. 2007 s ročním rozpočtem 500 mil. €. Jeho cílem je na základě žádostí jednotlivých členských států napomáhat podnikatelským subjektům (resp. jejich pracovníkům) v případech, kdy se dostaly do existenčních problémů v důsledku globalizace (více v příspěvku „Německo dostane příspěvek z EGF“, [Monitoring říjen 2009](#)).

Obsah

Belgický textilní průmysl propustil ve 3 provinciích 2168 zaměstnanců. V Irsku působící výrobce počítačové techniky Dell propustil v důsledku přesunutí výroby do Číny 2840 zaměstnanců. Belgie obdrží finanční pomoc ve výši 9,2 mil. €, Irsko ve výši 14,8 mil. €.

Finanční prostředky z EGF budou využity na pomoc zaměstnancům při zahájení vlastního podnikání, na rekvalifikaci, školení, stáže a další vzdělávání. Prostředky z EGF představují 65 % z celkových plánovaných nákladů na tuto pomoc.

Komise již vyplatila přes 800 tis. € Portugalsku na pomoc jeho textilnímu průmyslu. O pomoc pro bývalé zaměstnance automobilového průmyslu ve výši 5,7 mil. € požádalo také Rakousko. Švédsko požádalo 9,8 mil. € pro více než 4500 propuštěných zaměstnanců společnosti Volvo a na ní navázaných firem.

Sporné body

Komise poslance EP ubezpečila, že propouštění zaměstnanců Dell nesouvisí s otevřením nové továrny této společnosti v Polsku, které bylo plánováno dlouho předem. Komise zdůraznila, že pomoc z EGF musí být konzistentní a nesmí vést k narušení hospodářské soutěže v EU.

Výbor EMPL nicméně vyzval výbor BUDG, aby se v budoucnu zabýval samotnou koncepcí EGF coby nástroje pro „jednorázová opatření“. Výbor EMPL poukazuje na to, že EGF nemůže převzít plnou odpovědnost za firmy a jejich pracovníky ani za sociální náklady související s uzavíráním a přemísťováním podniků. Existuje riziko, že EGF namísto toho uvalí břemeno na daňové poplatníky.

Pozice ČR

Česká republika doposud o finanční pomoc z EGF nepožádala. Za podání žádosti je odpovědné ministerstvo práce a sociálních věcí.

Další vývoj

Výše zmíněné žádosti Rakouska a Švédska musí ještě schválit EP. Z předchozích případů je nicméně patrné, že oběma zemím vyjde vstřícně. (V rozpočtovém roce 2009 již další žádosti nefigurují.)

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**Směrnice o energetické náročnosti budov nakonec bude méně restriktivní**

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické náročnosti budov ([KOM\(2008\)780](#))

Zástupci Rady a EP se 17. 11. 2009 dohodli na výsledné podobě revize směrnice o energetické náročnosti budov.

Kontext

Komise legislativní návrh uveřejnila v listopadu 2008 v souvislosti s dojednáváním tzv. klimaticko-energetického balíku, resp. záměrem zvýšit energetickou účinnost v EU do roku 2020 o 20 % (budovy v EU jsou údajně „odpovědné“ za 40 % energetické spotřeby a za 36 % emisí CO₂). Cílem se stala revize směrnice č. 2002/91.

Podle zprávy Silvie-Adriany Țicău z výboru ITRE, přijaté plénem EP v dubnu 2009, by se revidovaná norma měla vztahovat na všechny budovy (i ty s výměrou pod 1000 m²) a jejich energetická náročnost by se měla výrazně snížit (více v příspěvku „Energetická náročnost budov se má podle EP

drasticky snížit“, [Monitoring duben / září 2009](#)). Každé domácnosti by v důsledku její implementace měly údajně poklesnout náklady na vytápění o 300 € ročně.

Obsah

Kompromis vzal za svou většinu požadavků EP, byť v méně restriktivní podobě, než navrhovala zpráva Silvie-Adriany Țicău.

Od roku 2021 by měly být v EU stavěny pouze „téměř nulové“ budovy (schopné zajistit si většinu potřebné energie samy např. prostřednictvím instalovaných solárních panelů). Veřejných budov by se toto opatření mělo týkat již od roku 2019 (s možností získat finanční prostředky z EU).

Členské státy by měly do 30. 6. 2011 uveřejnit akční plány k navýšení veřejných investic do energeticky účinných budov.

Stávající budovy by měly standardů směrnice dosahovat postupně – při „větších renovacích“ (zahrnujících alespoň 25 % plochy nebo v hodnotě 20 % budovy), popř. při renovacích zásadních konstrukčních prvků budovy (okna, bojler, klimatizace), a (nově) bude-li to technicky, funkčně a ekonomicky možné. Při stavbě, prodeji či pronájmu budovy by měl být vždy obligatorně vystavován energetický certifikát (pokud nebyl příslušné budově vystaven již na základě platné směrnice č. 2002/91). Daný požadavek by se měl týkat i budov, v nichž je přes 500 m² využíváno veřejně (po 5 letech by se měl uvedený práh snížit na 250 m²).

Certifikát by měly krom jiného obsahovat doporučení ke zvýšení energetické účinnosti budovy, její roční spotřebu tepla nebo procento energie, jež využívá z obnovitelných zdrojů. Systémy certifikace by měly být primárně národní, v případě nerezidenčních budov by Komise měla do roku 2011 vytvořit dobrovolný celounijní certifikační systém.

Výjimkou ze směrnice by měly disponovat jen velmi malé budovy (do 50 m² obytné plochy), budovy obývané méně než 4 měsíce ročně (nebo spotřebovávající méně než 25 % celkové běžné roční spotřeby energie), sakrální, historické a zemědělské budovy – objekty s nízkými energetickými nároky a/nebo s délkou využití do 24 měsíců.

Sporné body

Environmentalistické organizace (např. EREC, EEB) po dosažení kompromisu kritizovaly především fakt, že výsledná norma je v porovnání s původními požadavky EP méně přísná, ať jde o meritum věci nebo o stanovované lhůty (všechny byly prodlouženy až v řádu let, nová norma tak záměr zvýšit energetickou účinnost do roku 2020 o 20 %

fakticky nepodpoří). Na druhou stranu je evidentní, že implementace směrnice vytvoří i tak značný tlak jak na členské státy, které ji budou muset provést, tak na jednotlivé investory, jimž se v důsledku uměle sníží počet možností, které budou moci při stavbě a/nebo renovaci budov zvažovat.

Další vývoj

■ Předpokládá se, že Rada kompromis formálně schválí 7. 12. 2009, plénum EP pak začátkem roku 2010.

Výsledná norma by měla být implementována do 24 měsíců od svého vstupu v platnost.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénum EP ve dnech 11.–12. 11. 2009

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Tanja Fajon týkající se seznamu třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic členských států vízum (A7-0042/2009)	550	Kožušník, Vlasák, Zahradil	51	-	37	Strejček, Tošenovský

Plénium EP ve dnech 23.–26. 11. 2009

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Catheriny Trautmann týkající se sítí a služeb elektronických komunikací (A7-0070/2009)	510	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	40	-	24	-
Zpráva Barta Staesiho týkající se statistiky pesticidů (A7-0063/2009)	581	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	19	-	3	-
Zpráva Lidie Joanny Geringer de Oedenberg týkající se poskytování finanční pomoci Společenství v oblasti transevropských sítí (A7-0057/2009)	584	Cabrnoch, Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	24	-	1	-
Zpráva Uda Bullmanna týkající se společného systému daně z přidané hodnoty (A7-0055/2009)	576	Zahradil	61	Cabrnoch, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák	21	-
Zpráva Reimera Bögeho týkající se uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci: Belgie – textilní průmysl a Irsko – Dell (A7-0044/2009)	591	-	55	Cabrnoch, Češková, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Zahradil	28	Vlasák
Zpráva Marca Scurria týkající se evropského roku dobrovolnictví (2011) (A7-0077/2009)	551	Češková, Kožušník, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	19	-	10	-

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP. Možné inkonzistence v tomto směru je proto třeba přičíst na vrub této skutečnosti.

KALENDÁŘ NA PROSINEC 2009

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
	1	2	3	4
	Rada JHA, EPSCO Trojka EU-Kanada	Rada ECOFIN Coreper I Trojka EU-Rusko	Rada COMPETITIVENESS Coreper II	Rada COMPETITIVENESS
	EP AFET, AFCO, AGRI, BUDG, CULT, DROI, ECON, EMPL, ENVI, FEMM, IMCO, LIBE, PECH, PETI, SEDE, TRAN	EP AFET, AGRI, BUDG, CONT, ECON, EMPL, ENVI, IMCO, ITRE, JURI, LIBE, REGI, PETI, SEDE, TRAN	EP AFET, CONT, INTA, ITRE, JURI, REGI	
7	8	9	10	11
Rada GAERC, TTE (energetika)	Rada GAERC Coreper I	Rada Coreper I	Rada Evropská rada	Rada Evropská rada
EP AGRI, ECON, INTA, JURI, LIBE			EP DEVE, INTA	
14	15	16	17	18
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES Coreper I Trojka EU-Rusko	Rada TTE Coreper II	Rada TTE
EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	
21	22	23	24	25
Rada Coreper I	Rada ENVIRONMENT			
28	29	30	31	

SEZNAM ZKRATEK

AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
AIMA	Alternative Investment Management Association (Asociace manažerů alternativního investování)
BEREC	Body of European Regulators of Electronic Communications (Evropský úřad pro trh elektronických komunikací)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CEBS	Committee of European Banking Supervisors (Evropský výbor orgánů bankovního dohledu)
CEEP	European Centre of Employers and Enterprises (Evropské centrum zaměstnavatelů a podniků)
CEIOPS	Committee of European Insurance and Occupational Pensions Committee (Evropský výbor orgánů dozoru nad pojišťovnictvím a zaměstnaneckým penzijním pojištěním)
CESR	Committee of European Securities Regulators (Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry)
CO2	oxid uhličitý
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
CULT	Culture and Education Committee (Výbor EP pro kulturu a vzdělávání)
ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DROI	Human Rights Committee (Podvýbor EP pro lidská práva)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
EEB	European Environmental Bureau (Evropský úřad pro životní prostředí)
EGF	European Globalisation Adjustment Fund (Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci)
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority (Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění)
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
ENVIRONMENT	Environment Council (Rada pro životní prostředí)
EP	Evropský parlament
EPSCO	Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs Council (Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdravotnictví a spotřebitelské záležitosti)
EREC	European Renewable Energy Council (Evropská rada pro obnovitelné zdroje energie)
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
ESFS	European System of Financial Supervisors (Evropský systém orgánů finančního dohledu)
ESMA	European Securities and Markets Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
ETUC	European Trade Union Confederation (Evropská konfederace odborových organizací)
EU	Evropská unie
EVCA	European Private Equity and Venture Capital Association (Evropská asociace soukromého a rizikového kapitálu)
FEMM	Women's Rights and Gender Equality Committee (Výbor EP pro práva žen a rovnost pohlaví)

GAERC	General Affairs and External Relations Council (Rada pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochrana spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spolupráci v oblastech justice a vnitra)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
kg	kilogram
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
KSČ	Komunistická strana Československa
LIBE	Civil Liberties, Justice and Home Affairs Committee (Výbor EP pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
ODS	Občanská demokratická strana
OSN	Organizace spojených národů
PCA	Partnership and Cooperation Agreement (Smlouva o partnerství a spolupráci)
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
PTD	Package Travel Directive (směrnice o souborných službách)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SZBP	společná zahraniční a bezpečnostní politika
SZP	společná zemědělská politika
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
TTE	Transport, Telecommunications and Energy Council (Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku)
UCITS	Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities (subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů)
UEAPME	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
WTO	World Trade Organisation (Světová obchodní organizace)

SLOVNÍČEK

acquis Společenství

Společná práva a závazky všech členských států v rámci EU. Acquis sestává mj. z obsahu, principů a politických cílů smluv, legislativy přijaté při jejich aplikaci, z deklarací a rezolucí EU nebo mezinárodních smluv, jež EU uzavřela (popř. smluv uzavřených mezi členskými státy EU v oblasti jejich aktivit).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Benešovy dekrety

Souhrnný název pro dekrety prezidenta republiky, právní předpisy s mocí zákona vydávané v exilu a přijímané československou vládou v exilu v době prozatímního státního zřízení za 2. světové války a těsně po ní. Představovaly nouzové řešení v době neexistence parlamentu. Po válce byly ratifikovány (zpětně ratifikovány) Prozatímním národním shromážděním (ústavním zákonem č. 57/1946 Sb.). V novodobé historii se spornými staly zejména dekrety upravujících odsun a konfiskaci majetku Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů (viz také „Charta základních práv EU“).

biometrické údaje

Digitální otisky prstů a digitální fotografie.

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

Energetická charta

Dokument nazvaný „Evropská energetická charta“ byl podepsán a vyhlášen 17. 12. 1991 v Haagu na konferenci 50 evropských zemí a nově samostatných států na území bývalého Sovětského svazu. Určuje rámcová východiska pro evropskou spolupráci v oblasti energetiky (zajištění zásobování energiemi, vybudování celoevropského energetického trhu šetrného k životnímu prostředí). Rusko nepodepsalo tranzitní protokol k tomuto dokumentu a neratifikovalo Smlouvu k Energetické chartě. Naopak v roce 2009 dekretem premiéra její provizorní uplatňování vypovědělo a navrhlo její nahrazení novým dokumentem věnovaným globální energetické bezpečnosti.

evropská politika sousedství

Též evropská sousedská politika. Program prohlubování vztahů mezi EU a třetími státy ležícími v jejím sousedství oficiálně představený v květnu 2004. Zahrnuje státy, jež byly v rámci tzv. Barcelonského procesu součástí partnerství mezi EU a státy Středomoří, tj. státy severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko a nově také Libye) a Blízkého východu (Izrael, Jordánsko, Libanon, Palestina a Sýrie), a státy postsovětského prostoru (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

evropský důkazní příkaz

Právní norma, na jejímž základě je rozhodnutí k zajištění důkazů v přeshraničních případech vydané justičním orgánem v jednom členském státě automaticky uznáno a vykonáváno justičním orgánem v jiném členském státě. Rada formálně přijala rámcové rozhodnutí o evropském důkazním příkazu v prosinci 2008 (viz také „evropský zatýkácí rozkaz“, „Haagský program“ a „Rada“).

evropský zatýkácí rozkaz

Těž eurozatykač. Právní norma nahrazující praxi předávání (extradice) osob mezi členskými státy podle mezinárodních smluv jednotným zatýkáčím rozkazem. Umožňuje zatčení a předání požadované osoby do členského státu EU na základě rozhodnutí soudu či jiného justičního orgánu v jiném členském státě. Rada schválila rámcové rozhodnutí o eurozatykáči a procesu předávání mezi členskými státy v červnu 2002. Členské státy měly tento princip implementovat do svých právních řádů do 31. 12. 2003. Některé z nich (včetně ČR) si vymínily určitou změnu režimu (viz také „evropský důkazní příkaz“, „Haagský program“, „implementace“ a „Rada“).

flexicurity

Složenina dvou slov: flexibility (pružnost) a security (ochrana). Má se jednat o soubor opatření v oblasti sociální politiky a pracovního práva podporujících schopnost přizpůsobivosti účastníků trhu práce při zachování dostatečných jistot v oblasti příjmu a pracovních podmínek. Bývá prezentována jako možnost, jak posílit konkurenceschopnost ekonomiky EU a současně zachovat evropský model zaopatřovacího státu.

Haagský program

Legislativní program pro prostor svobody, bezpečnosti a práva v letech 2005–2010. Byl přijat na zasedání Evropské rady v listopadu 2004 a v roce 2005 byl přetransformován do podoby akčního plánu. Počítá mj. s vytvořením jednotné politiky v oblasti azylu a víz a s novými výsledky (legislativní i nelegislativní povahy) na poli justiční a policejní spolupráce v trestních věcech a justiční spolupráce v civilních věcech (viz také „evropský důkazní příkaz“, „evropský zatýkáč rozkaz“ a „Rada“).

hedgeové/zajišťovací fondy

Fondy, které se proti nepříznivému vývoji na kapitálových (akciových) trzích zajišťují tím, že nákup cenného papíru vyrovnávají současným prodejem jiného aktiva. Hedgeové fondy jsou považovány za rizikové, vyžadují relativně vysokou vstupní investici a zpravidla nejsou regulovány (viz také „soukromé kapitálové fondy“).

Charta základních práv EU

Dokument vypracovaný na návrh Evropské rady v Kolíně nad Rýnem z června 1999 tzv. Konventem, působícím v době od 17. 12. 1999 do 2. 10. 2000. Charta čítá 50 článků rozdělených do 7 kapitol a má být katalogem základních práv občanů EU. Přijala ji Evropská rada na summitu v Nice 7. 12. 2000. V té době nebylo rozhodnuto o závaznosti obsahu Charty ani o jejím napojení na stávající primární právo. V tomto směru se stala průlomem až Smlouva zakládající Ústavu pro Evropu, která Chartu obsahovala přímo ve svém textu, a následně Lisabonská smlouva, která text Charty sice neobsahuje, považuje jej však za právně závazný stejně jako příslušné texty primárního práva. Ratifikace Lisabonské smlouvy tedy de iure znamená i ratifikaci Charty (viz také „primární právo“ a „Rada“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

Kjótský protokol

Protokol k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o klimatických změnách dojednaný v japonském Kjótu v prosinci 1997. Průmyslové země se v něm zavázaly prostřednictvím stanovení kvantitativních redukčních emisních cílů ke snížení emisí skleníkových plynů.

kodaňská kritéria

Tři základní požadavky na státy usilující o členství v EU definované Evropskou radou v červnu 1993 na summitu v Kodani. Státy musí disponovat stabilními institucemi garantujícími demokracii, právní stát, ochranu lidských práv a respektování menšin (politické kritérium) a fungující tržní ekonomikou (hospodářské kritérium). Při zavádění *acquis* musejí také prokázat věrnost politickým, hospodářským a měnovým cílům EU (viz také „*acquis* Společenství“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“, „společný postoj“ a „spolurozhodování“).

Maastrichtská smlouva

Smlouva o EU podepsaná 7. 2. 1992 v Maastrichtu. V platnost vstoupila 1. 11. 1993. Založila EU a vytvořila pilířovou strukturu složenou z prvního (komunitárního) pilíře, zahrnujícího Evropské společenství, a dvou mezivládních pilířů, Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a spolupráce členských států v oblasti justice a vnitra (viz také „primární právo“).

Nabucco

Projekt plynovodu dodávajícího plyn z oblasti Kaspického moře do EU, konkrétně do Rakouska. V červenci 2009 byla podepsána mezivládní dohoda mezi zástupci Rakouska, 3 tranzitních zemí – členů EU (Maďarska, Bulharska a Rumunska) a Turecka. Podpisu se zúčastnili zástupci 3 zemí, z nichž mohou pocházet plynové zdroje pro Nabucco (Ázerbájdžán, Turkmenistán a Irák) a jako pozorovatel i gruzínský prezident Michail Saakašvili. Podpisem vyvrcholily několikaměsíční spekulace o tom, zda EU bude ochotna (i finančně) podpořit projekt, který bývá prezentován jako úhelný kámen diverzifikace plynových dodávek do EU (ve vztahu k dominantním dodávkám plynu z Ruska). Se zprovozněním Nabucca se počítá v roce 2014, projekt však bude zřejmě ještě narážet na celou řadu překážek spojených s nestabilitou v dané oblasti (viz také „South Stream“ a „Nord Stream“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „rozhodnutí“ a „směrnice“).

Nord Stream

Projekt plynovodu, který má přivádět zemní plyn z ruského území na území EU, konkrétně do Německa. Plynovod má vést po dně Baltského moře. Dohodu o jeho vybudování podepsaly 8. 9. 2005 společnosti Gazprom, BASF a E.ON. Výstavba měla začít v roce 2009, její započetí ale zkomplikovaly stížnosti motivované ekologickými i strategickými důvody (obavy dosavadních tranzitních zemí, Polska a Ukrajiny, že plynovod obcházející jejich území sníží jejich strategickou váhu v oblasti energetické bezpečnosti EU).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednomyslnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu (viz také „Maastrichtská smlouva“ a „Římská smlouva“).

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

Římská smlouva

Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství (EHS) podepsaná 25. 3. 1957 v Římě V platnost vstoupila 1. 1. 1958. Současně s ní byla podepsána také Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom). Pro oba dokumenty se používá souhrnné označení „Římské smlouvy“ (viz také „primární právo“).

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), již jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“ a „rozhodnutí“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy (viz také „primární právo“).

soukromé kapitálové fondy

Těž fondy private equity. Fondy využívající kapitál k založení, rozvoji nebo odkupu firem s rychlým růstovým potenciálem. Působí zpravidla mimo veřejné akciové trhy (viz také „hedgeové/zajišťovací fondy“).

South Stream

Projekt plynovodu, který má přivádět zemní plyn z území Ruska (Novorosijsk) do EU, konkrétně na bulharské pobřeží. Odtud má pokračovat jednak do Itálie, jednak do Srbska a potenciálně až do Maďarska. Měl by tak sloužit k zásobování jižní Evropy ruským plynem. Memorandum o výstavbě plynovodu podepsali zástupci ruské společnosti Gazprom a italské společnosti ENI v roce 2007. South Stream je považován za konkurenční projekt projektu Nabucco (viz také „Nabucco“).

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“ a „společný postoj“).

systém obchodování s emisními povolenkami

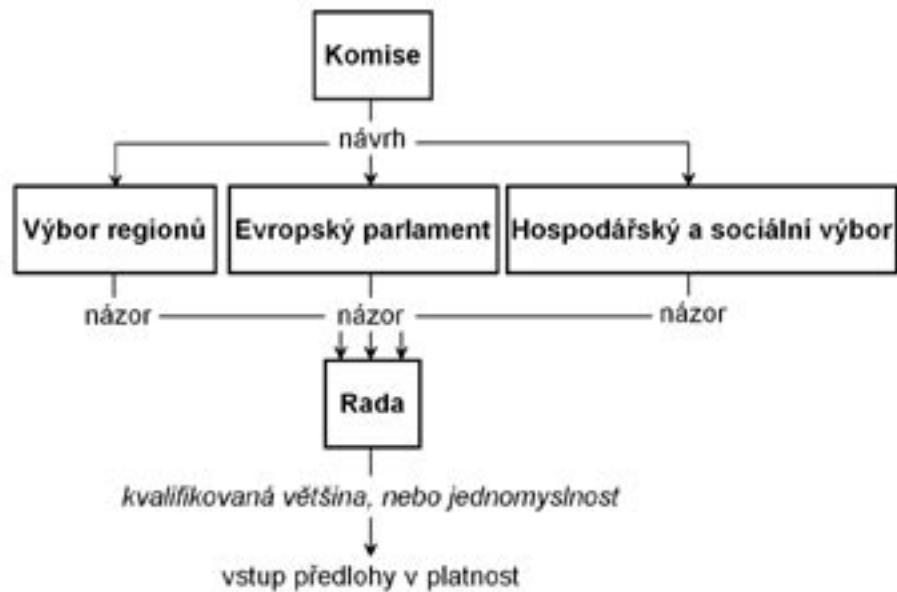
Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přečerpají.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jež má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

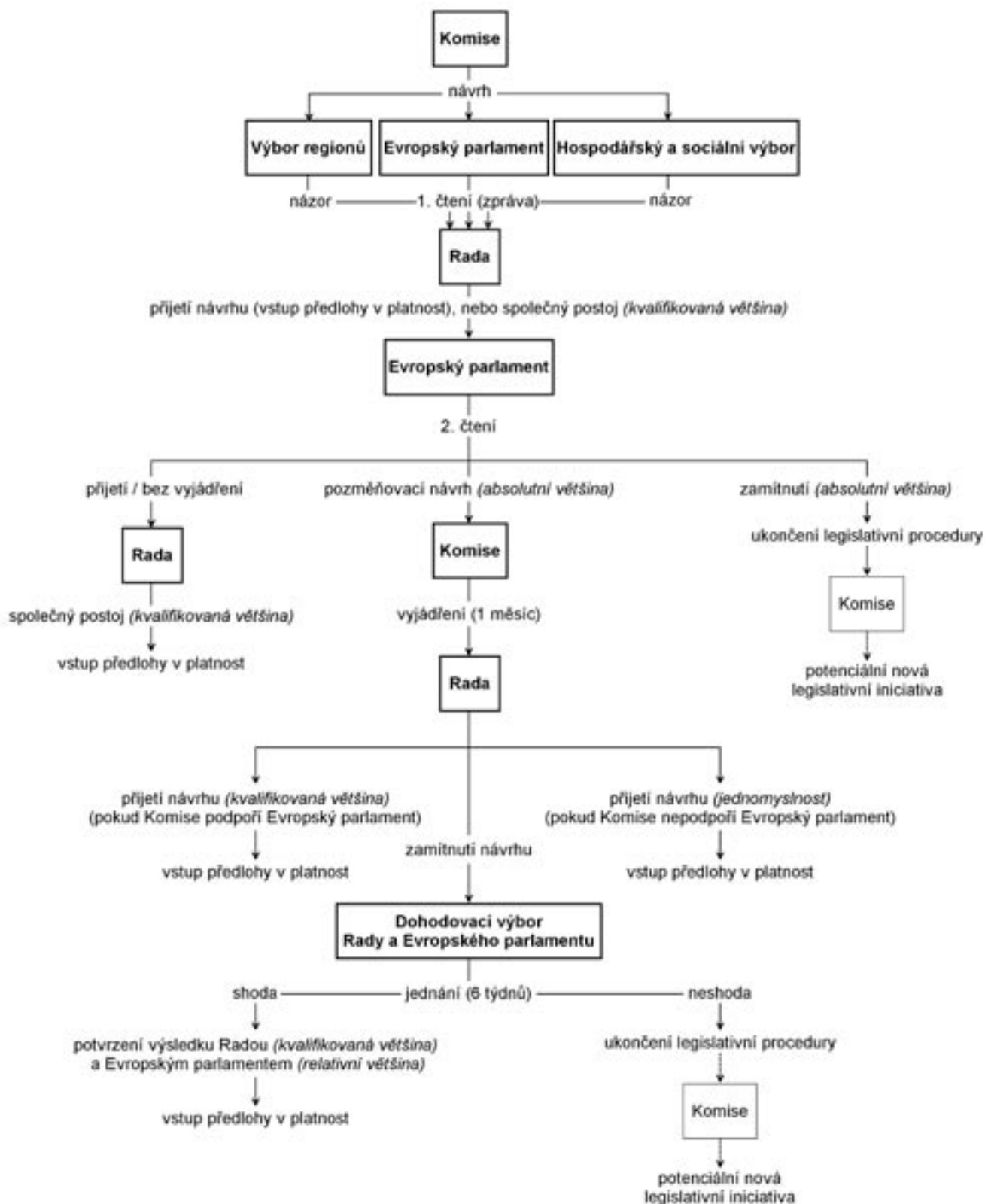
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.